
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ & ΣΠΟΥΔΩΝ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ:

**«Διαμόρφωση ατζέντας από τον κυπριακό
τύπο»**

Χριστίνα Ιωάννου

Λεμεσός 2011

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Copyright © Χριστίνα Ιωάννου, 2011

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Η έγκριση της πτυχιακής εργασίας από το Τμήμα Επικοινωνίας και Σπουδών Διαδικτύου του ΤΕΠΑΚ δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Τμήματος.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα πτυχιακή εργασία με τίτλο «Διαμόρφωση ατζέντας από τον Κυπριακό Τύπον σε σχέση με το Κυπριακό» εκπονήθηκε από την Χριστίνα Ιωάννου, φοιτήτρια του 8ου εξαμήνου του Τμήματος Επικοινωνία και Σπουδές Διαδικτύου του ΤΕΠΑΚ υπό την επίβλεψη της Δρ. Βάιας Δουδάκη και ολοκληρώθηκε το Μάιο του 2011.

Ο σκοπός της έρευνας αυτής είναι να μελετήσει πώς παρουσιάζει ένα πολιτικό θέμα, συγκεκριμένα το κυπριακό, η κάθε εφημερίδα. Ένα από τα ερευνητικά μου ερωτήματα είναι, η ιδεολογία της κάθε εφημερίδας όντως επηρεάζει τον τρόπο γραφής του θέματος; Επέλεξα να μελετήσω τις συναντήσεις του Προέδρου Δημήτρη Χριστόφια με πολιτικούς από το εξωτερικό. Οι συναντήσεις αυτές επικεντρώνονται στις προσπάθειές του Προέδρου για επίλυση του κυπριακού. Το δείγμα της εργασίας μου ήταν τρεις εφημερίδες, η κάθε εφημερίδα ανήκει σε διαφορετική ιδεολογία και το χρονικό διάστημα συλλογής του δείγματος σχετιζόταν άμεσα με τις εντατικές συνομιλίες των δυο ηγετών. Οι μήνες των εντατικών συνομιλιών ήταν το Ιανουάριο και Φεβρουάριο του 2010 ως πρώτη φάση και Σεπτέμβριο του 2010 ως δεύτερη φάση. Για να μπορέσω να εξετάσω και το κλίμα που επικρατούσε πριν και μετά τις εντατικές εξέτασα και τους μήνες Δεκέμβρη του 2009, Μάρτη, Αύγουστο και Οκτώβρη του 2010. Η μεθοδολογία που ακολούθησα ήταν ανάλυση περιεχομένου και κωδικοποιώντας τα άρθρα μου προσπάθησα να απαντήσω στο βασικό ερώτημα που έθεσα από την αρχή «τι σημασία αποδίδει η κάθε εφημερίδα σε αυτές τις επαφές του προέδρου».

Τέλος ως συμπέρασμα έχω, ότι η κάθε εφημερίδα παρουσιάζει τα θέματα της βάση της προκαθορισμένης πολιτικής ματιά της. Είναι σχεδόν αδύνατο μια εφημερίδα που τείνει προς τη Δεξιά να αντιμετωπίσει τις προσπάθειες ενός Αριστερού κόμματος θετικά και να τις παρουσιάζει με μια πλήρη θετική ματιά. Ενώ η εφημερίδα της Αριστεράς, που είναι και η μόνη δηλωμένη εφημερία ως προς την ιδεολογική της τοποθέτηση, ακόμα και αν υπάρχει αρνητική εξέλιξη στις συνομιλίες θα εκφράσει με θετικό τρόπο την εξέλιξη αυτή. Μην ξεχνάτε ότι και ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας ανήκει και στο Αριστερό Κόμμα της Κύπρου.

ΑΦΙΕΡΩΣΗ – ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Η παρούσα εργασία αφιερώνεται σε όλους του καθηγητές του Τεχνολογικού Πανεπιστήμιου Κύπρου που διδάσκουν στο τμήμα Επικοινωνία και Σπουδές Διαδικτύου. Η συνεργασία μας αυτά τα 4 χρόνια θέλω να πιστεύω ότι ήταν άψογη και εποικοδομητική.

Επίσης ιδιαίτερες ευχαριστίες σε όλους τους φίλους που απέκτησα στο πανεπιστημιακό χώρο και στην οικογένεια μου που με στήριξε σε κάθε μου βήμα.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ.....	ii
ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	iii
ΑΦΙΕΡΩΣΗ – ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ.....	iv
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.....	v
ΛΙΣΤΑ ΠΙΝΑΚΩΝ.....	vi
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ.....	viii
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	1
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ.....	6
2.1 Το AIDS και η ημερήσια διάταξη των ΜΜΕ στο Σαν Φρανσίσκο:.....	6
2.2 Το Ecxon Valdez και το Περιβάλλον:.....	7
2.3 Η άνοδος και η πτώση του πολέμου κατά των ναρκωτικών.....	7
2.4 Πώς το θέμα του λιμού στην Αιθιοπία εισήλθε στην ημερήσια διάταξη.....	8
2.5 Αντιπροσωπεύσεις της ασθένειας και της απειλής: Η περίπτωση της γρίπης των χοίρων στην Ελλάδα και στην Κύπρο:.....	10
2.6 Τουρκία και Ευρωπαϊκή Ένωση: Ανάλυση του τύπου σε τέσσερις χώρες που καλύπτουν την προσπάθεια της Τουρκίας το 2004 για την ένταξής της.....	12
2.7 «Μέλος-πολυπλοκότητα, προβλήματα ελληνικών ζητημάτων που σχετίζονται με τουρκικές εφημερίδες: Από το να είσαι «Ο άλλος» στο «εμείς».....	14
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ - ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΜΕΛΕΤΗΣ... ..	15
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ.....	16
4.1 Το χρονικό διάστημα της έρευνας:.....	17
4.2 Σύστημα Κωδικοποίησης.....	17
4.3 Ανάλυση του φύλλου κωδικοποίησης:.....	18
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ.....	23
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	57
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:.....	59
4.2 Σύστημα Κωδικοποίησης.....	60

ΛΙΣΤΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1: Δημοσιευμένα άρθρα.....	23
Πίνακα 2.1: Δημοσιευμένα άρθρα Δεκέμβριου 2009	24
Πίνακας 2.2: Δημοσιευμένα άρθρα Ιανουάριο 2010	25
Πίνακας 2.3: Δημοσιευμένα άρθρα Φεβρουάριος 2010.....	26
Πίνακας 2.4: Δημοσιευμένα άρθρα Μάρτιος 2010.....	27
Πίνακας 2.5: Δημοσιευμένα άρθρα Αύγουστος 2010	28
Πίνακας 2.6: Δημοσιευμένα άρθρα Σεπτέμβριος 2010.....	29
Πίνακας 2.7: Δημοσιευμένα άρθρα Οκτώβριος 2010	30
Πίνακας 3: Πρωτοσέλιδα της κάθε εφημερίδας.	31
Πίνακας 4: Σχέση εφημερίδας με το χαρακτήρα του κάθε άρθρου.....	32
Πίνακας 5: Σχέση έκτασης του άρθρου με τον χαρακτήρα του.	33
Πίνακας 6.1: Έκβαση των επαφών των δύο Προέδρων με τις συναντήσεις Χριστόφια – Ταλάτ. 34	
Πίνακας 6.2: Σχέση των εξελίξεων των προέδρων με τις συναντήσεις Χριστόφια – Έρογλου.	35
Πίνακας 7: Σχέση εφημερίδας με το θέμα του οδοφράγματος του Λιμνίτη.	36
Πίνακας 8: Σχέση εφημερίδας με το θέμα της Διακυβέρνησης.....	37
Πίνακας 9: Σχέση εφημερίδας με το θέμα του περιουσιακού.....	38
Πίνακας 10: Σχέση εφημερίδας με το θέμα έποικοι.	39
Πίνακας 11: Σχέση εφημερίδας με το θέμα ευρωπαϊκά θέματα.	40
Πίνακας 12: Σχέση εφημερίδας με το θέμα εδαφικό.....	41
Πίνακας 13: Σχέση εφημερίδας με το θέμα οικονομία.	42
Πίνακας 14: Σχέση εφημερίδας με το θέμα διχοτόμηση.....	43
Πίνακας 15: Σχέση εφημερίδας με το θέμα διζωνικότητας.....	44
Πίνακας 16.1: Σχέση εφημερίδας με το θέμα συναντήσεις Χριστόφια -Ταλάτ.....	45
Πίνακας 16.2: Σχέση εφημερίδας με το θέμα συναντήσεις Χριστόφια -Έρογλου.	46
Πίνακας 17: Σχέση εφημερίδας με το θέμα συναντήσεις Χριστόφια – Ελλάδα.....	47
Πίνακας 18: Σχέση εφημερίδας με το θέμα συναντήσεις Χριστόφια - ΟΗΕ.....	48
Πίνακας 19: Σχέση εφημερίδας με το περιεχόμενο θέμα Χριστόφια - ΗΠΑ.	49

Πίνακας 20: Σχέση εφημερίδας με το θέμα συναντήσεις Χριστόφια - Ευρωβουλή.	50
Πίνακας 21: Σχέση εφημερίδας με το θέμα συναντήσεις Χριστόφια – Ε.Ε.	51
Πίνακας 22: Σχέση εφημερίδας με το θέμα συναντήσεις Χριστόφια - Ρωσία.....	52
Πίνακας 23: Σχέση εφημερίδας με την χρήση σχόλιων από τουρκοκυπριακές εφημερίδες.	53
Πίνακας 24: Σχέση εφημερίδας με την κριτική απέναντι στον Χριστόφια, κυρίως από εκπροσώπους κομμάτων	54
Πίνακας 25: Σχέση εφημερίδας με το θέμα συναντήσεις Χριστόφια – με Τρίτες χώρες.	55
Πίνακας 26: Σχέση όνομα εφημερίδας με το είδος του δημοσιογραφικού κειμένου.	56

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΟΗΕ: Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών.

Ε.Ε: Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΜΜΕ: Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης.

CBS: Columbia Phonographic Broadcasting System.

BBC: British Broadcasting Company.

ΗΠΑ: Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής.

AIDS: Acquired immune deficiency syndrome.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο κάθε άνθρωπος αντιμετωπίζει τα δικά του προβλήματα, τους δικούς του προβληματισμούς και με το δικό του ξεχωριστό τρόπο προσπαθεί να τα λύνει. Οι περισσότεροι από εμάς, χρησιμοποιούμε την φράση «βάζουμε σε τάξη τις προτεραιότητες μας και σιγά σιγά όλα λύνονται». Δηλαδή με απλά λόγια ιεραρχούμε τα προβλήματά μας, έτσι ώστε να ξεχωρίσουμε ποιο είναι το πιο σοβαρό ή σημαντικό για εμάς και με αυτό το πρόβλημα ασχολούμαστε αρχικά. Το ίδιο ακριβώς γίνεται και στην ατζέντα των μέσων επικοινωνίας ή αλλιώς θεματολογία των μέσων επικοινωνίας. Η ημερήσια διάταξη των θεμάτων που προβάλλονται στα μέσα, είναι μια ομάδα θεμάτων η οποία έχει ιεραρχηθεί βάσει της σημασίας τους σε μια χρονική στιγμή. Η παρουσίαση των θεμάτων αυτών προς το κοινό είναι το αποτέλεσμα μιας δυναμικής αλληλεπίδρασης.

Θεματολογία της ημερήσιας διάταξης:

Σύμφωνα με τους Dearing και Rogers, οι Cobb και Elder (2005,22) το θέμα ορίζεται ως «μια σύγκρουση μεταξύ δύο ή περισσότερων αναγνωρίσιμων ομάδων επί διαδικαστικών ή ουσιαστικών ζητημάτων που σχετίζονται με την κατανομή θέσεων ή πόρων» Μέσω της σύγκρουσης αυτής τα μέσα μαζικής ενημέρωσης οδηγούνται στην επιλογή και προβολή της είδησης. Η είδηση μπορεί να αφορά ένα κοινωνικό θέμα που προωθείται στο κοινό ως ένα θέμα δημοσίου ενδιαφέροντος πχ. η περίπτωση της έκτρωσης, του AIDS κτλ.

Κάποιοι υποστηρίζουν ότι τα θέματα «ανέρχονται» και «υποχωρούν» στην θεματολογία ή «ανταγωνίζονται μεταξύ τους» με σκοπό να τραβήξουν την προσοχή. Αυτό επιτυγχάνεται μέσα από τον καθορισμό της θέσης του θέματος στην ημερήσια διάταξη. Σύμφωνα με τους Dearing και Rogers, ο Zhu καθόρισε την ημερήσια θεματολογία σαν να είναι ένα «παιχνίδι μηδενικού αθροίσματος» διότι ο χώρος και ο χρόνος στη θεματολογία των μέσων είναι πεπερασμένοι (Zhu, 1992). Επίσης οι Dearing και Rogers αναφέρονται στους Hertog, Finnegan και Kahn όπου υποστήριξαν ότι σε μερικές περιπτώσεις «ένα μείζον ή εξαιρετικά επίκαιρο θέμα δεν υποσκελίζει την κάλυψη άλλων θεμάτων, ιδιαίτερα όταν αυτά είναι σχετικά (2005,22)

Σημαντικός παράγοντας όπως αναφέραμε ήδη στην ημερήσια διάταξη είναι η σοβαρότητα του θέματος. Ποιός όμως ορίζει τι είναι σημαντικό και τι όχι; Η σοβαρότητα αυτή εξαρτάται συνήθως από την προσοχή που θα δώσει στο θέμα το προσωπικό των ΜΜΕ, τα μέλη του κοινού ή οι διαμορφωτές της πολιτικής. Μερικές φορές οι άνθρωποι που κρίνουν την σοβαρότητα του θέματος είναι επηρεασμένοι από κάποια άτομα ή οργανισμούς. Για παράδειγμα, ένας ρεπόρτερ έχει ως θέμα του τον λιμό σε μια υποανάπτυκτη χώρα και ο χρόνος που επενδύει το κανάλι είναι

τέσσερα λεπτά. Βλέπουμε ότι από το χρόνο και μόνο που έχει επενδυθεί, θεωρούν το θέμα ως σημαντικό και ο ρεπόρτερ οφείλει να το παρουσιάσει ως είδηση. Η παρουσίαση του θέματος εξαρτάται καθαρά από ποια πλευρά το βλέπει και το αντιλαμβάνεται ο ίδιος ρεπόρτερ και την πολιτική που αντιπροσωπεύει το ίδιο το μέσο. Πολλές φορές για να εξασφαλίσουν τις σχετικές πληροφορίες έρχονται σε επαφή με τους εμπλεκόμενους του θέματος έχοντας ως αποτέλεσμα τον επηρεασμό τους ως προς τον τρόπο παρουσίασης του θέματος.

Επίσης όσο αφορά για δημόσια θεματολογία ένα ερώτημα που μας απασχολεί είναι με ποιον τρόπο τα ΜΜΕ αποφασίζουν για την προτεραιότητα ενός θέματος. Το κύριο συστατικό είναι η επανάληψη ενός θέματος και η σημασία που του δίνεται. Ο όγκος της ειδησεογραφικής κάλυψης για ένα θέμα διαμορφώνει αμέσως μια συναίνεση και γύρω από την σημασία του θέματος στη δημόσια θεματολογία. Το αναγνωστικό κοινό μίας εφημερίδας δεν διαδραματίζει κανένα ρόλο εφόσον στο τέλος οι εφημερίδες ήδη από πριν έχουν επικοινωνήσει και έχουν συμφωνήσει εμμέσως πλην σαφώς για την προτεραιότητα που θα δώσουν σε κάποιο θέμα. Το ίδιο συμβαίνει και στα κυπριακά μέσα. Στα δελτία ειδήσεων βλέπουμε ότι τις περισσότερες φορές όλα τα μέσα δίνουν έμφαση στα ίδια θέματα με την διαφορά της έμφασης που θα δώσει το καθένα στο θέμα αυτό.

Την δημοσία θεματολογία της ημερήσιας διάταξης μπορείς να την μετρήσεις με διάφορους τρόπους. Ο πρώτος τρόπος είναι οι έρευνες της κοινής γνώμης όπου το δείγμα των ατόμων πρέπει να απαντήσει στην εξής ερώτηση: «Ποίο είναι το πιο σημαντικό πρόβλημα το οποίο αντιμετωπίζει σήμερα η χώρα;» Το 1989, σύμφωνα με τα στοιχεία της έρευνα που έγινε στις Ηνωμένες Πολιτείες έδειξε ότι το 54% του δείγματος θεωρεί ως το πιο σημαντικό πρόβλημα των ημερών τα ναρκωτικά. Αυτό δεν ίσχυε δυο χρόνια μετά που ξανάγινε η έρευνα, αφού το ποσοστό έπεσε κατά 4% με το κοινό να θεωρεί άλλα θέματα πιο σημαντικά. Και ο δεύτερος τρόπος είναι η θεματολογία των ΜΜΕ, να μετράται σύμφωνα με τον αριθμό των ρεπορτάζ που αφορούν το “X” θέμα και στη συνέχεια να γίνεται η ανάλυση περιεχομένου. Με αυτό τον τρόπο φαίνεται ποιο θέμα εμφανίζονται πιο συχνά στην ημερήσια διάταξη των μέσων ενημέρωσης και ποιο όχι. Πολύ πιθανό το κοινό να κρίνει την σοβαρότητα του θέματος από την συχνότητα εμφάνισης τους από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης στα οποία εκτέθηκαν. Με αυτούς τους δύο τρόπους περισσότερο θα λέγαμε ότι ο ένας τρόπος συμπληρώνει τον άλλο. Δεν είναι απαραίτητο να αποκλείσουμε κάποιο τρόπο θεωρώντας το ότι είναι λάθος.

Σύμφωνα με τους Dearing και Rogers σε ένα περιώνυμο άρθρο των McCombs και Shaw, το 1972, πρωτοεμφανίστηκε ο όρος «καθορισμός της θεματολογία». Οι δύο μελετητές του πανεπιστημίου της Βόρειας Καρολίνας, σε μια κατά την περίοδο πριν τις εκλογές του 1968,

---

μελέτησαν το ρόλο των ΜΜΕ με δείγμα 100 αναποφάσιστους ψηφοφόρους. Στους 100 αναποφάσιστους ψηφοφόρους έγιναν ατομικές συνεντεύξεις σε διάστημα 3 εβδομάδων, ακριβώς πριν τις εκλογές. Οι ερωτήσεις που τους έγιναν είχαν σχέση με τις απόψεις τους για την πολιτική. Για παράδειγμα ρωτήθηκαν «Τι σας απασχολεί περισσότερο αυτές ημέρες» και «Ποια νομίζετε ότι είναι τα δύο ή τρία κύρια πράγματα στα οποία θα έπρεπε η Κυβέρνηση να επικεντρώσει τις προσπάθειες της;». Οι απαντήσεις που δοθήκαν ήταν γύρω από τα πέντε κύρια θέματα της προεκλογικής εκστρατείας: εξωτερική πολιτική της χώρας, οι νόμοι και η τάξη, η οικονομική πολιτική, η δημόσια πρόνοια και τα πολιτικά δικαιώματα. Με αυτές τις πέντε πιο συχνές απαντήσεις που έδωσαν οι αναποφάσιστοι ψηφοφόροι, μέτρησαν την δημόσια θεματολογία. Αυτές οι πέντε απαντήσεις ήταν οι συχνότερες από τους εκατό αναποφάσιστους ψηφοφόρους μετρώντας με τον τρόπο αυτό τη δημόσια θεματολογία. Οι McCombs και Shaw, βρήκαν μια τέλεια συσχέτιση των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης των ΜΜΕ και των ίδιων θεμάτων στη δημοσία θεματολογία των αναποφάσιστων ψηφοφόρων. Οι μεταβλητές στην έρευνα ήταν, στην αρχή τα πέντε θέματα στα οποία αναφερόταν η ημερήσια διάταξη των ΜΜΕ, όπου μετρήθηκαν με ανάλυση περιεχομένου, και στη συνέχεια πάλι τα πέντε θέματα με την διαφορά ότι τώρα μετρήθηκαν σύμφωνα με τους εκατό αναποφάσιστους ψηφοφόρους. Ένα από τα αποτελέσματα της έρευνας ήταν ότι η εξωτερική πολιτική ιεραρχήθηκε από το κοινό ως το πιο σημαντικό θέμα και από στην ιεράρχηση των μέσων ήταν το θέμα όπου προσέλκυσε το σημαντικότερο ενδιαφέρον. Οι McCombs και Shaw στο τέλος της έρευνας συμπέραναν ότι η θεματολογία των μέσων είχε ως αποτέλεσμα στο να καθορίσει την απόφαση του κοινού στις εκλογές.

Το βιβλίο «Ορίζοντας τα θέματα», αναφέρεται στον κοινωνιολόγο Robert Park, ο οποίος ήταν καθηγητής στο Πανεπιστήμιο του Chicago και συνέλαβε την έννοια της «Θυροφύλαξης των ΜΜΕ» όπου σήμερα λέγεται η διαδικασία καθορισμού της ημερήσιας διάταξης. Ο Park, είπε τα εξής: «Από όλα τα γεγονότα τα οποία συμβαίνουν και καταγράφονται καθημερινά από ανταποκριτές, δημοσιογράφους και ειδησεογραφικά πρακτορεία, ο συντάκτης επιλέγει συγκεκριμένες πληροφορίες για δημοσίευση που θεωρεί πιο σημαντικές ή πιο ενδιαφέρουσες σε σχέση με κάποιες άλλες. Οι εναπομείνουσες καταδικάζονται στη λήθη και στον κάλαθο των αχρήστων. Υπάρχει ένας τεράστιος όγκος ειδήσεων που « αναλώνονται» καθημερινά». Ο Park συνέλαβε ότι ορισμένα θέματα της επικαιρότητας αναδεικνύονται σε θέματα του δημόσιου ενδιαφέροντος με αποτέλεσμα μόνο αυτά να προβάλλονται στο κοινό και άλλα όχι.

Σύμφωνα με τους James W. Dearing και Everett M. Rogers όπου αναφέρονται στον Maxwell McCombs η αρχική εμπειρική διερεύνηση του καθορισμού της ημερήσιας διάταξης ήρθε σε μια ευτυχή χρονική συγκυρία. Συνέβη σε μια περίοδο της ιστορίας των Μέσων Μαζικής

Επικοινωνίας κατά την οποία η απομυθοποίηση τόσο της χρήσης των στάσεων και των γνωμών ως εξαρτημένων μεταβλητών όσο και του μοντέλου των περιορισμένων επιδράσεων ως επαρκούς διανοητικής σύνοψης οδήγησε τους ερευνητές σε διαφορετικά πεδία αναζήτησης.

Ανάλυση μηνύματος:

Τα μηνύματα, ως παράγωγα της επικοινωνιακής πράξης, συγκεντρώνουν το ενδιαφέρον πολλών ερευνητών ως προς την κατανόηση και την ερμηνεία των εννοιών που εμπεριέχουν, καθώς και ως προς τη μορφή με την οποία μεταδίδονται. Η ανάλυση του μηνύματος μπορεί να γίνει με δύο τρόπους: α) με θεωρητική και επιστημολογική προσέγγισή και β) με μια μεθοδολογική παρουσίαση της ανάλυσης. Ο πρώτος τρόπος επικεντρώνεται στα χαρακτηριστικά του μηνύματος ενώ ο δεύτερος παίρνει τις αναλύσεις του μηνύματος, όπου έγιναν με διάφορους τρόπους, έχοντας ως στόχο την καλύτερη, αποτελεσματική ερμηνεία και κατανόηση των χαρακτηριστικών. Ένα μήνυμα είναι κωδικοποιημένο με λεκτικά συστήματα σημείων ή με εξωλεκτικά. Οι προσπάθειες των μελετητών στηρίζονται στο να αποκωδικοποιήσουν και να ερμηνεύσουν το μήνυμα είτε αυτό είναι γραπτό, είτε προφορικό ή και εικονικό. Η χρήση της γλώσσας στην ανθρώπινη επικοινωνία έχει μια από τις πλέον σημαντικές θέσεις. Στο βιβλίο «Μεθοδολογία της ανάλυσης ενός γεγονότος από τον έντυπο λόγο» της Ψύλλα, η J. Boutet στη μελέτη της, Εισαγωγή στην κοινωνιογλωσσολογία, λέει το εξής, «η γλωσσική πρακτική πρέπει να θεωρηθεί κοινωνική πρακτική και ν' αναλυθεί ως τέτοια αυτό σημαίνει ότι οι λέξεις και οι λόγοι δεν είναι μονάχα αντιπρόσωποι των πράξεων και των σκέψεων μας, δεν έχουν σκοπό μονάχα τη μετάδοση πληροφοριών, ιδεών ή διαταγών. Δεν αρκούνται στην αντανάκλαση της κοινωνίας, συμμετέχουν στην κοινωνία και επιδρούν πάνω σ' αυτήν με ιδιαίτερα επακόλουθα που ο μελετητής πρέπει να εντοπίσει».

Όταν έχουμε να αναλύσουμε ένα μήνυμα και σκοπεύουμε να το ερμηνεύσουμε και να το κατανοήσουμε, σημαντικό είναι να έχουμε μελετήσει και τα χαρακτηριστικά του κατά την διάρκεια της ανάλυσής του. Η μελέτη των χαρακτηριστικών έχει ως κεντρικό σημείο αναφοράς την κωδικοποίηση που έχει χρησιμοποιηθεί στο μήνυμα. Επίσης πρέπει να λαμβάνουμε υπόψη μας τη σχέση του αναλυτή και του αντικειμένου έρευνας, δηλαδή στην προκειμένη περίπτωση εμάς, με τα μηνύματα που θα αναλύσουμε στην πορεία. Στο βιβλίο της Ψύλλα «Ανάλυσης ενός γεγονότος από τον έντυπο λόγο» ο R. Ghiglione ανέφερε τα εξής, «ο αναλυτής ως κοινωνικός παράγοντας έχει τη δική του αλήθεια, αλλά ως επαγγελματίας πρέπει ν' απαντήσει σ' ένα αίτημα. Η ικανότητά του έγκειται στους όρους αντιπαράθεσης της αλήθειας του και του αιτήματος».

Στην σημασιολογική διερεύνηση των μηνυμάτων περιλαμβάνονται τα μηνύματα τα οποία είναι έκδηλα και αυτά με μη έκδηλα χαρακτηριστικά. Στην περίπτωση που έχουμε έκδηλα

χαρακτηριστικά τότε ο αναλυτής χρησιμοποιεί τις μεθόδους ταξινόμησης, καταμέτρησης, συσχέτισης και σύγκρισης. Στην δεύτερη περίπτωση των μη έκδηλων χαρακτηριστικών όπως αναφέρεται και στο βιβλίο της ανάλυσης ενός γεγονότος από τον έντυπο λόγο η Bardin είπε τα εξής, «ο τρόπος προσέγγισης του αναλυτή είναι διπλός: κατανόηση της έννοιας της επικοινωνίας (σαν να ήταν κανονικά ο παραλήπτης) αλλά επίσης, και κυρίως, μεταπήδηση της προσοχής σε μια άλλη σημασία, σε ένα άλλο μήνυμα που διαβλέπεται διαμέσου ή δίπλα στο πρώτο. Η ανάγνωση από τον αναλυτή του περιεχομένου των επικοινωνιών δεν αναφέρεται ή δεν αναφέρεται μόνο σε μια ανάγνωση του γράμματος του λόγου αλλά στη διερεύνηση μιας έννοιας σ' ένα δεύτερο επίπεδο. Δεν πρόκειται να διαπεράσουμε τα σημαίνοντα για να καταλάβουμε τα σημασιόμενα [...] αλλά διαμέσου των σημαινόντων ή των σημαινομένων (που έχουν ήδη γίνει αντικείμενο επεξεργασίας) να φτάσουμε στην κατανόηση άλλων «σημαινομένων», ψυχολογικής, κοινωνιολογικής, πολιτικής, ιστορικής κτλ. φύσης».

Δυο εξίσου σημαντικά στοιχεία, που πρέπει να λαμβάνουμε υπόψη μας στη διαδικασία ανάλυσης του μηνύματος, είναι το να μπορούμε να αντιμετωπίζουμε το μήνυμα σφαιρικά και λαμβάνοντας υπόψη μας τις συνθήκες παραγωγής του και τις συνθήκες πρόσληψής του, δηλαδή την κατάσταση που επικρατεί μετά την εμφάνιση του θέματος στους παραλήπτες. Επιπρόσθετα ακόμη ένα στοιχείο που πρέπει να λαμβάνουμε υπόψη μας είναι η μορφή που μεταβιβάζεται το μήνυμα πχ. σε έντυπο μέσο, στην τηλεόραση, στο ραδιόφωνο κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

2.1 Το AIDS και η ημερήσια διάταξη των ΜΜΕ στο Σαν Φρανσίσκο:

Τη δεκαετία του 1980 που ξέσπασε η επιδημία του AIDS, είχαμε στο Σαν Φρανσίσκο, την συχνότερη προβολή του θέματος από τα δελτία ειδήσεων σε σχέση με τις υπόλοιπες πολιτείες των ΗΠΑ. Ο λόγος ήταν ότι στο Σαν Φρανσίσκο, νομιμοποιήθηκε οι ομοφυλόφιλοι και ζούσαν μια πιο άνετη ζωή χωρίς να τους κατακρίνει κάποιος. Η νομιμοποίηση αυτή και η μετάδοσή της από τα μέσα επικοινωνίας ήταν η αφορμή για να αυξηθούν οι ομοφυλόφιλοι στο Σαν Φρανσίσκο. Η ιατρική κοινότητα του Σαν Φρανσίσκο άρχισε να αντιμετωπίζει ένα πρωτοφανές πρόβλημα υγείας στο ανοσοποιητικό σύστημα κυρίως και όχι αποκλειστικά των ομοφυλόφιλων αντρών. Μπορεί η εμφάνιση αυτού του ιού να έγινε το 1981 αλλά ως ειδησεογραφικό θέμα το έχουμε το 1985. Χρειάστηκαν τέσσερα χρόνια για να αναφερθεί στα μέσα επικοινωνίας, ενώ πέθαιναν χιλιάδες άνθρωποι από τον ιό. Γιατί τέσσερα χρόνια το θέμα ήταν εκτός της ατζέντας; Στην έρευνα που έγινε είχαν ως δείγμα τις εφημερίδες, New York Times, Washington Post, Los Angeles Times και τα βραδινά δελτία ειδήσεων των δικτύων ABC, NBC, CBS. Η χρονική περίοδος της έρευνας ήταν από τον Ιούνιο του 1981 μέχρι το Δεκέμβριο του 1998, δηλαδή μια περίοδος 91 μηνών. Οι σχετικές ειδήσεις που είχαν σχέση με το ιό του AIDS ήταν 6.694. Όπως ήταν λογικό τα πρώτα τέσσερα χρόνια η συχνότητα εμφάνισης του θέματος αυτού ήταν μικρή με μια ανοδική πορεία στην συνέχεια. Ύστερα από αυτήν την μελέτη διαπιστώθηκε ότι η καθυστέρηση αυτή οφειλόταν σε δύο παράγοντες οι οποίοι επηρεάζουν την θεματολογία στις ΗΠΑ τον Λευκό Οίκο και την εφημερίδα New York Times. Ο Λευκός Οίκος θεωρούσε την εμφάνιση του ιού ως απειλή για τον προϋπολογισμό και έτσι προτίμησε να την αγνοήσει επιμελώς, ενώ η εφημερίδα New York Times έγραψε για πρώτη φορά ως πρώτη είδηση με θέμα το AIDS, 12 μήνες μετά τους Los Angeles Times και 10 μήνες μετά την Washington Post. Ύστερα από την εμφάνιση του πρωτοσέλιδου στους New York Times, η εμφάνιση των σχετικών ειδήσεων αυξήθηκε θεαματικά. Στις ειδήσεις τους κάνουν αναφορά σε άτομα που προσβλήθηκαν από τον ιό και ΟΧΙ στο τι προκάλεσε τον ιό, ή πώς μεταδίδεται. Η κάλυψη του θέματος χωρίστηκε σε τέσσερις περιόδους:

- Αρχική Περίοδος: Έχουμε μόνο 59 ειδήσεις.
- Επιστημονική Περίοδος: Διήρκεσε 26 μήνες και είχαμε 606 ειδήσεις.
- Ανθρώπινη Περίοδος: Διήρκεσε 19 μήνες. Σε αυτή την περίοδο το κοινό πείστηκε ότι αυτή η επιδημία δεν αφορούσε αποκλειστικά μια μερίδα ανθρώπων αλλά όλους.

□ Πολιτική Περίοδος: Διήρκησε 23 μήνες το AIDS όπου εξελίσσεται σε πολιτικό ζήτημα.

Ένα από τα ερωτήματα της έρευνας ήταν με ποίο τρόπο το θέμα του AIDS διατήρησε τέτοια περίοπτη θέση αφ' ότου ανήλθε στη θεματολογία των ΜΜΕ στις ΗΠΑ κατά τα μέσα του 1985 και παρά το ανταγωνισμό άλλων σημαντικών θεμάτων; Αυτό που έδειξε η έρευνα ήταν, ύστερα από τις 13 θεματικές κατηγορίες που κωδικοποίησα το θέμα AIDS, όταν μια συγκεκριμένη θεματική κατηγορία ανερχόταν επίθετο εκτός της ημερήσιας διάταξης κάποια άλλη ανερχόταν και έπαιρνε τη θέση της. Ακριβώς το ίδιο πράγμα συμβαίνει και στην μελέτη μου. Το Κυπριακό κωδικοποιείται σε πολλές κατηγορίες όπου κατά διαστήματα ανέρχονται ή τίθενται εκτός θεματολογίας συγκεκριμένες κατηγορίες.

2.2 Το Exxon Valdez και το Περιβάλλον:

Η πετρελαιοκηλίδα του Exxon Valdez οδήγησε στην βαθμιαία επιδείνωση των περιβαλλοντικών συνθηκών παγκοσμίως. Ως θέμα στην ημερήσια διάταξη των ΗΠΑ, εισήλθε, το 1989, παρόλο που υπήρχε από το 1960. Το πετρελαιοφόρο Exxon Valdez προσάραξε στον πορθμό του Πρίγκιπα William στην Αλάσκα στις 24 του Μάρτη 1989, με αποτέλεσμα 11 εκ. τόνοι πετρελαίου να βρεθούν στη θάλασσα. Ύστερα από την τόσο μεγάλη καταστροφή ήταν φυσικό τα μέσα επικοινωνίας να το προβάλλουν ως κύρια είδηση για αρκετές εβδομάδες. Έχοντας στα χέρια τους και εικόνες, που έδειχναν νεκρά πτηνά και την μαυρισμένη θάλασσα, τα τηλεοπτικά και έντυπα μέσα έδιναν όλο και περισσότερη έμφαση στο θέμα. Αρκετοί ήταν αυτοί που έκαναν έκκληση μέσα από τα ΜΜΕ στο κοινό να μην αγοράζουν προϊόντα της Exxon. Ανεξάρτητα από τη ζημιά που έγινε στην εταιρεία Exxon, τα ίδια τα μέσα ενημέρωσης έδωσαν περισσότερη προσοχή σε ψυχαγωγικά προγράμματα με θέμα την προστασία του περιβάλλοντος. Το αποτέλεσμα όλης αυτής της προβολής από τα ΜΜΕ στο περιστατικό με τον Exxon Valdez καθώς και η περιβαλλοντική κρίση, έπεισε το κοινό των ΗΠΑ ότι το θέμα του περιβάλλοντος είναι ένα μείζον θέμα που απασχολεί την χώρα και πρέπει όλοι να συμμετέχουν στην επίλυση του. Σχετικά με την δική μου μελέτη θα δούμε στην πορεία ποία εφημερίδα έχει τα περισσότερα άρθρα που αφορούν τις εντατικές συνομιλίες και σε ποιο βαθμό κάνουν αναφορά σε αυτές.

2.3 Η άνοδος και η πτώση του πολέμου κατά των ναρκωτικών

Η μελέτη αυτή αναφέρεται τη σταδιακή εμφάνιση του θέματος των ναρκωτικών στα μέσα των Ηνωμένων Πολιτειών της δεκαετία του '80. Αφορμή του θέματος ήταν , ο ξαφνικός θάνατος ενός καταξιωμένου μπασκετμπολίστα, ο Len Bias. Ο Bias απεβίωσε το 1986 και αμέσως μετά άρχισε

τη καμπάνια «Απλώς πες όχι». Σκοπός της καμπάνια ήταν οι νέοι να άρχισουν να ενημερώνονται. Παρόλο το γεγονός του θανάτου συνέβηκε το 1986, ως κύριο θέμα στην θεματολογία των μέσων ανέβηκε το 1989. Η αφορμή ήταν μια δημοσκόπηση των Times όπου οι νέοι απάντησα ότι του απασχολεί στο μέγιστο το θέμα των ναρκωτικών. Το ποσοστό ανερχόταν στο 54% των πολιτών και εικοσιοκτώ μήνες αργότερα άγγιζε μόλις το 4% του κοινού. Η άνοδος και η ραγδαία κάθοδος της εμφάνισης του θέματος στη δημόσια θεματολογία προβληματίσε πολλούς. Πού οφείλεται άραγε;

Η εμφάνιση του θέματος άρχισε ως εξής: Στον τύπο εμφανίστηκε για πρώτη φορά στην εφημερίδα New Republic από τον δημοσιογράφο Adam Weisman, ο οποίος έγραψε το άρθρο με θέμα «Ήμουν ένας ναρκομανής σε διέγερση». Το να ασχοληθεί με ένα θέμα που να αφορά μια εξάρτηση, ήταν για ένα δημοσιογράφο ένα από τα σημαντικότερα θέματα, πόσο μάλλον το να ασχοληθεί με μια εξάρτηση που οδηγεί πολλές φορές και στο θάνατο. Στη συνέχεια έχουμε την εφημερίδα Times της Νέας Υόρκης και το Λευκό Οίκο να καθορίζουν το θέμα των ναρκωτικών στην θεματολογία των μέσων. Όπως ήταν φυσικό με την εμφάνιση του συγκεκριμένου καυστικού θέματος από μια τόσο μεγάλη και σημαντική εφημερίδα, η μίμηση και από άλλες εφημερίδες δεν άργησε. Αναπόφευκτο είναι όταν μια έγκυρη και αξιόπιστη εφημερίδα γράψει κάτι ως πρωτοσέλιδο, να το ερευνήσουν και να το γράψουν και άλλες εφημερίδες, η κάθε μια με το δικό της τρόπο.

Ύστερα από την τόση προβολή του θέματος από τα μέσα ενημέρωσης και την καμπάνιας με θέμα «απλά πες όχι» είχαμε εκτός από την επιρροή ως προς τη διαμόρφωση της κοινής γνώμης και την επιρροή ως προ τη λήψη πολιτικών αποφάσεων

Εφόσον είχαμε τόση συχνή προβολή του θέματος, τότε γιατί είχαμε και αυτήν την ξαφνική και απότομη πτώση; Ίσως ένας από τους λόγους να είναι ότι υπήρχε υπερβολική προβολή του θέματος και πιθανό το κοινό να ένιωσε ότι η κυβέρνηση, γνωρίζοντας τόσο καλά το θέμα, έχει και τον έλεγχο. Κάτι που θα δούμε και στην δική μου μελέτη είναι ποιους μήνες είχαμε τα περισσότερα άρθρα σε σχέση με την περίοδο των εντατικών συνομιλιών.

2.4 Πώς το θέμα του λιμού στην Αιθιοπία εισήλθε στην ημερήσια διάταξη

Τον Οκτώβριο του 1984 έχουμε να επικρατούσαν στον κόσμο δύο εξίσου σημαντικά και μείζονα θέματα. Στις αρχές της χρονιάς αυτής η Βραζιλία αντιμετώπιζε μια, ίσως από τις πιο σοβαρές, ξηρασία των τελευταίων διακόσιων χρόνων ενώ στην Αιθιοπία κυριαρχούσε η πείνα, η ξηρασία και η φτώχεια. Πώς γίνεται να είναι και τα δύο θέματα εξίσου σημαντικά και μόνο το πρόβλημα

της Αιθιοπίας να προβάλλεται; Στο βιβλίο «Ορίζοντας τα θέματα» αναφέρονται στα λόγια του Boot το 1985: «Ο συντάκτης είναι η μοίρα». Την άποψη του αυτή τη στηρίζει στο γεγονός ότι η κάλυψη που έγινε με θέμα τον λιμό στην Βραζιλία δυστυχώς δεν χαρακτηριζόταν από την «καλή τηλεοπτική κάλυψη». Ο λόγος ήταν η κακή οργάνωση του θέματος, «αν δεν υπάρχει εικόνα, δεν υπάρχει είδηση».

Ακόμη ένα θέμα που υπήρχε από πριν και άργησε να βγει στο φως ήταν ο λιμός στην Αιθιοπία. Η είδηση και πόσο μάλλον οι εικόνες υπήρχαν από πολύ πιο πριν, χωρίς όμως να συγκινούν τους ρεπόρτερ και να κρίνουν το θέμα ως ένα καλό θέμα. Αυτό που τους οδήγησε στην αφύπνιση ήταν ο θάνατος των 7.000 Αιθίοπων που πέθαναν κάθε μήνα. Τη συγκλονιστική αποκάλυψη έκανε ο εικονολήπτης του Visnews, Mohammed Amin, που συνεργάστηκε με τον ανταποκριτή του BBC Michael Buerk όπου «οι θεατές είδαν ένα τρίχρονο παιδί να πεθαίνει μπροστά στην κάμερα και ένα πλήθος ενηλίκων να θυμίζει τους κρατούμενους του Auschwitz». Επιπρόσθετα ο Buerk ανέφερε: «ο θάνατος είναι τριγύρω μας. Ένα παιδί ή ένας ενήλικας πεθαίνει κάθε είκοσι λεπτά».

Μετά από αυτήν την συγκλονιστική μετάδοση οι ειδήσεις που αφορούσαν τον λιμό της Αιθιοπίας αυξήθηκαν σε μεγάλο ποσοστό. Όσο αφορά στην δική μου μελέτη θα δούμε κάτι παρόμοιο όχι το ίδιο, ποια θέματα παρουσιάζονταν από τις εφημερίδες και ποια μέσα δεν τα παρουσίαζαν και καθόλου. Γιατί συμβαίνει αυτό;

Από τις τέσσερις αυτές αναφορές, προκύπτουν τα εξής συμπεράσματα: Βλέπουμε την ισχυρή επιρροή που μπορεί να προκαλέσει ένα μέσο επικοινωνίας στην διαμόρφωση της κοινής γνώμης. Το κάθε μέσο παρουσιάζει διαφορετικά την πρώτη είδηση σε σχέση με τις απλές ειδήσεις. Ακόμη, η κάθε κατηγορία των μέσων έχει τα δικά της πρότυπα όπως έγινε και με τις εφημερίδες στις Ηνωμένες Πολιτείες. Οι περισσότεροι από εμάς βλέποντας μια είδηση την αποστηθίζουμε όπως έχει χωρίς να αναζητούμε και την άλλη πλευρά της. Επίσης, τα ίδια τα μέσα, επιλέγουν τότε θα μας προβάλουν την είδηση. Αποφασίζοντας να μας την παρουσιάσουν ως είδηση αμέσως, αλλάζει και ο τρόπος αντιμετώπισής μας ως προς αυτή. Την συσσώρευση των μηνυμάτων, τα πρότυπα που έχει κάθε εφημερίδα και τον τρόπο παρουσίασης της πρώτης είδησης είναι τα βασικά στοιχεία που θα μελετήσω και στην δική μου εργασία.

2.5 Αντιπροσωπεύσεις της ασθένειας και της απειλής: Η περίπτωση της γρίπης των χοίρων στην Ελλάδα και στην Κύπρο:

Η γρίπη των χοίρων εμφανίστηκε στον κόσμο το 2009 με 2010. Η έκταση που πήρε ήταν αρκετά μεγάλη στις περισσότερες χώρες του κόσμου, ύστερα από τα χιλιάδες κρούσματα που ακολούθησαν. Το άρθρο «Αντιπροσωπεύσεις της ασθένειας και της απειλής: Η περίπτωση της γρίπης χοίρων στην Ελλάδα και στην Κύπρο» της Δουδάκη, επικεντρώνεται στην Ελλάδα και Κύπρο έχοντας ως ερευνητικό θέμα, πώς τα μέσα παρουσίασαν τις ειδήσεις για τη γρίπη των χοίρων σε αυτές τις δύο χώρες. Τα ερωτήματα που τίθενται στην έρευνα αυτή είναι: Ποια ήταν η έκταση που πήρε το θέμα, ποιοι διάλεξαν να παρουσιάσουν το θέμα, ποια στοιχεία την γρίπη παρουσιάστηκαν στα ΜΜΕ βάσει των μελετών που έγιναν και τέλος ποιά ήταν τα πλαίσια που παρουσιάζονταν οι ειδήσεις. Το δείγμα της έρευνας ήταν οι δύο πρώτες σε κυκλοφορία εφημερίδες της κάθε χώρας ξεχωριστά σε διάστημα τριών μηνών και η μέθοδος που ακολουθήθηκε ήταν η ανάλυση περιεχομένου. Οι εφημερίδες αυτές ήταν «Το Βήμα» και «Η Καθημερινή» στην Ελλάδα και «Ο Φιλελεύθερος» και «Ο Πολίτης» στην Κύπρο. Συγκεκριμένα για το δείγμα της περιόδου έχουμε, ένα μήνα πριν την κορύφωση της εμφάνισης του ιού, (Σεπτέμβριος 2009), τον μήνα που είχαμε την αιχμή της γρίπης, (Δεκέμβριος 2009) και ένα μήνα μετά την ύφεση της, (Μάρτιος 2010).

Οι υποθέσεις της μελέτης ήταν τρεις: Ως πρώτη υπόθεση έχουμε ειδήσεις όπου έχουν ως κύριο θέμα την γρίπη και η συχνότητα εμφάνισης τους σε σχέση με την έκταση που καλύφτηκε το θέμα. Η δεύτερη υπόθεση είναι ο τρόπος παρουσίασης του θέματος γινόταν με την χρήση ιατρικών όρων και στηριγμένες σε επιστημονικές μελέτες και Τρίτη υπόθεση ο κόσμος βρισκόταν σε κατάσταση πανικού εξαιτίας των ιατρών και την συνεχή πίεση τους ότι πρέπει να εμβολιαστούν;

Τις πρώτες θέσεις στην ατζέντα των μέσων ενημέρωσης τις περισσότερες φορές τις κατείχαν τα θέματα όπου προκαλούν τον φόβο του κοινού, όπως μια σοβαρή αρρώστια, μια τρομοκρατική ενέργεια κτλ. Σύμφωνα με το άρθρο αυτό γίνεται αναφορά στο Coleman, Allan, Signorielli και Roche & Muskavitch όπου αναφέρουν σε σχετικές έρευνες τους έδειξε ότι, σε περιόδους όπου επικρατεί αβεβαιότητα στο κοινό, τα μέσα ενημέρωσης είναι αυτά που πληροφορούν τον κόσμο. Τα ρεπορτάζ τους βασίζονται σε ιατρικές έρευνες και συνεντεύξεις των ιατρών. Επίσης το άρθρο αυτό αναφέρεται στους Dudo και Harding, οι οποίοι υποστηρίζουν ότι τα μέσα ενημέρωσης δίνουν έμφαση για την προώθηση μιας συγκεκριμένης πτυχής του θέματος μόνο έχοντας κατηγορηθεί ότι στις συγκεκριμένες περιπτώσεις που καλύπτουν ιατρικά θέματα ξεπερνούν την λεπτή γραμμή και προκαλούν τον πανικό στον κόσμο.

Τα συμπεράσματα της έρευνας έχουν ως εξής:

Ως προς την έκταση της κάλυψης: Έχουμε 448 άρθρα σε διάστημα 3 μηνών.

- Το Βήμα 97 άρθρα (21,7%).
- Η Καθημερινή 132 άρθρα (29,5%).
- Ο Φιλελεύθερος 158 άρθρα (35,3%).
- Ο Πολίτης 61 άρθρα (13,6%).

Η εφημερίδα «Φιλελεύθερος» έχει τα περισσότερα άρθρα με μικρή διαφορά από την δεύτερη εφημερίδα την «Η Καθημερινή». Το μικρότερο ποσοστό το έχει η εφημερίδα «Ο Πολίτης» με ποσοστό 13,6%.

Ο αριθμός των άρθρων που περιείχαν ως θέμα τον ιό της γρίπης καθ' όλη τη διάρκεια της έρευνας ήταν εντυπωσιακός, με εξαίρεση το Μάρτιο του 2010. Κατά μέσο όρο όλες οι εφημερίδες είχαν ημερησίως ένα με τρία άρθρα δημοσιευμένα. Επομένως ήταν λογικό κάποιες μέρες να μην υπάρχουν καθόλου άρθρα και κάποιες μέρες να είναι πιο εμφανή η παρουσία τους. Η παρουσίαση του θέματος έγινε και με υπο- κατηγορίες του ιού της γρίπη των χοίρων. Σε σχέση με τις τέσσερις εφημερίδες περισσότερο από το 65% των δημοσιευμένων άρθρων αναφέρονταν σε φορείς της πολιτικής. Επίσης περισσότερο από το 41% των άρθρων έκαναν αναφορά στα εμβόλια και την προώθηση του εμβολιασμού και σχεδόν το 40% των άρθρων να αναφέρονταν για τα σχολεία και την εκπαίδευση. Περίπου 24% από τα δημοσιευμένα άρθρα έκανα αναφορά σε περιστατικά της νόσου. Ένα 11.5% των άρθρων έγραφαν για την εξάπλωσή του ιού και ένα 22% για την επιστημονική κοινότητα. Τέλος ένα μικρό ποσοστό, 4% έκανε αναφορά για τα φάρμακα που μπορείς να προμηθευτής για αντιμετώπιση του ιού.

Τα συμπεράσματα της μελέτης αυτής έχουν ως εξής: Το θέμα αυτό πήρε εκτενή κάλυψη παρόλο που το Μάρτιο και τα τέσσερα έντυπα μέσα σταμάτησαν να κάνουν αναφορά σε ότι αφορά την γρίπη. Σημαντικό είναι ότι και τα τέσσερα έντυπα παρουσίασαν με την ίδια αντίληψη το θέμα προκαλώντας το φόβο του λαού για να εμβολιαστεί.

Με την αναφορά σε αυτή την έρευνα δείχνω πώς ένα θέμα παρουσιάζεται από τα έντυπα μέσα και τη θέση παίρνει στην ατζέντα τους. Αυτή η ερευνά είναι κάτι παρόμοιο με την δική μου μελέτη εφόσον ο τρόπος συλλογής των δεδομένων, το δείγμα και η μεθοδολογία ανάλυσης είναι ο ίδιος. Βλέπουμε τη συλλογή των δεδομένων από τρεις εφημερίδες, όπως γίνεται και στην παρούσα μελέτη, το χρονικό διάστημα να είναι ένας μήνας πριν, ένας μήνας κατά την διάρκεια του ιού και ένα μήνας μετά, με την ίδια λογική θα δουλέψω και εγώ με το δείγμα μου.

2.6 Τουρκία και Ευρωπαϊκή Ένωση: Ανάλυση του τύπου σε τέσσερις χώρες που καλύπτουν την προσπάθεια της Τουρκίας το 2004 για την ένταξή της.

Στο άρθρο «Τουρκία και Ευρωπαϊκή Ένωση: Ανάλυση του τύπου σε τέσσερις χώρες που καλύπτουν την προσπάθεια της Τουρκίας το 2004 για την ένταξή της», παρουσιάζεται ο τρόπος με τον οποίο ο εθνικός Τύπος της Βρετανίας, Γαλλίας, Ελλάδας και Τουρκίας κάλυψαν το συγκεκριμένο θέμα. Τα ερωτήματα της έρευνας ήταν δυο: Το πρώτο ερώτημα ήταν, πώς αυτές οι εφημερίδες εξέτασαν το θέμα, το κατάλαβαν και στην πορεία το αντιπροσώπευσαν στην Ευρώπη, την Ε.Ε και την Τουρκία; Το δεύτερο ερώτημα ήταν, ο Τύπος ήταν σε θέση να απεικονίσει τις τρέχουσες συζητήσεις σχετικά με τα επίμαχα θέματα της Ευρώπης;

Στο δεύτερο μέρος της έρευνας έχουμε την ανάλυση των αποτελεσμάτων και την παρουσίαση στο τρόπο που ο Τύπος στις χώρες αυτές πλησίασε το θέμα, τις προσπάθειες της Τουρκίας για ένταξη στην Ε.Ε το 2004. Σημαντικός παράγοντας στην διαμόρφωση των αποτελεσμάτων ήταν η απόσταση των χωρών από την Τουρκία. Επίσης στο δεύτερο μέρος έχουμε τ πώς ο Γαλλικός και Βρετανικός Τύπος παρουσίασε την προσπάθεια της Τουρκίας και ποιές ήταν οι επιπτώσεις της στην Ε.Ε. και την ίδια την Ευρώπη.

Η περίοδος δείγματος ήταν:

- Δεκέμβριος 2004 (12-20 του μηνός που ήταν η εβδομάδα συναντήσεων από ευρωπαίους υπουργούς).
- Σεπτέμβριος 2004
- Οκτώβριος 2004

Τους μήνες, Σεπτέμβρη και Οκτώβρη του 2004, ήταν η περίοδος που ο Τύπος παρουσίαζε και τις προτάσεις της Τουρκικής κυβέρνησης.

Το δείγμα της έρευνας ήταν εφημερίδες όπου υποστήριζαν την πολιτική δεξιάς και αριστεράς:

Στην Γαλλία οι εφημερίδες που επελεγήσαν ήταν:

- Liberation
- Le Figaro
- Le Monde

Στην Ελλάδα οι εφημερίδες που επελεγήσαν ήταν:

- Ελευθεροτυπία
- Καθημερινή

-
- Τα Νέα

Στην Τουρκία οι εφημερίδες που επιλέγηκαν ήταν:

- Hurriyet
- Zaman
- Radikal

Η επιλογή των άρθρων έγινε βάσει των ειδήσεων που αναφέρονταν σε συζητήσεις για την υποψηφιότητα της Τουρκίας για ένταξη στην Ε.Ε., ενώ αποκλείστηκαν τα άρθρα στα οποία η είδηση γινόταν μόνο με φευγαλέες αναφορές για τις ενταξιακές διαπραγματεύσεις της Τουρκίας.

Τουρκία: 305 άρθρα

Γαλλία: 208 άρθρα

Ελλάδα: 248 άρθρα

Βρετανία: 48 άρθρα

Η κάθε εφημερίδα σε σχέση με την χώρα που δημοσιευτούν το άρθρο υπήρχε διαφορά στο τρόπο αντιμετώπισης του κάθε θέματος. Σημαντικό ρόλο ως προς το αν θα δημοσιευτεί ένα άρθρο που αφορά ευρωπαϊκά θέματα είναι ο βαθμός αυτονομίας που έχει μια εφημερίδα, κατά πόσο ελέγχεται από υψηλά στελέχη και ποιους εξυπηρετούν αυτοί. Επίσης είναι αναπόφευκτο από χώρα σε χώρα να μην διαφέρει.

Ένα δείγμα των αποτελεσμάτων ήταν: Ο Βρετανικό Τύπος, το 13% των άρθρων του, έκανε λόγο για ανυπακοή της Τουρκίας προς την Ευρώπη. Επίσης ο Βρετανικό Τύπος, το 14% των άρθρων την, έκανε λόγο στο ότι πολλές φορές έπρεπε να αντιμετωπίσουμε την Τουρκία με πιο θεμιτό και δίκαιο τρόπο. Στον Ελληνικό Τύπο έχουμε ένα μεγάλο ποσοστό, 54% να αναφέρεται στις διαπραγματεύσεις της Τουρκία με την Ε.Ε και ένα 21% να αναφέρεται στις σχέσεις Τουρκίας με την Ελλάδα και της Τουρκίας με την Κύπρο.

Στην πιο πάνω μελέτη είδαμε ένα θέμα πώς προβάλλεται από διάφορες εφημερίδες διαφορετικών χωρών. Στην δική μου εργασία θα δούμε ένα θέμα πώς προβάλλεται από τρεις ιδεολογικά διαφορετικές εφημερίδες. Σημαντικό ρόλο παίζει η ιδεολογία της κάθε εφημερίδας και η σχέση της που έχει με την παρούσα κυβέρνηση. Για παράδειγμα τώρα στην Κύπρο έχουμε ένα αριστερό κόμμα, μέσα από την μελέτη θα δούμε πώς μια δεξιά εφημερίδα προβάλλει τις προσπάθειες του προέδρου για επίλυση του κυπριακού.

2.7 «Μέλος-πολυπλοκότητα, προβλήματα ελληνικών ζητημάτων που σχετίζονται με τουρκικές εφημερίδες: Από το να είσαι «Ο άλλος» στο «εμείς».

Διαβάζοντας το άρθρο με τίτλο «Μέλος-πολυπλοκότητα, προβλήματα ελληνικών ζητημάτων που σχετίζονται με τουρκικές εφημερίδες: Από το να είσαι «Ο άλλος» στο «εμείς» », αναφέρεται στις σχέσης Ελλάδας και Τουρκίας. Σημαντικό είναι ότι η αλλαγή της στάση της δεν οφειλόταν ούτε στην προβολή των μέσων ούτε στην πολιτική. Οφειλόταν καθαρά στην επίσημη στάση που αποφάσιζαν να δείχνουν ως κράτος. Συγκεκριμένα, πριν τη κρίση των Ιμίων και του Καρντάκ, η εικόνα της Τουρκίας έναντι της Ελλάδας ήταν αρνητική και ύστερα από τους σεισμούς το 1999 άλλαξε προς το θετικό.

Για να εξεταστεί αυτή η αλλαγή, αναλύθηκαν άρθρα πριν και μετά την κρίση και τους σεισμούς από τον Τούρκικο Τύπο. Οι εφημερίδες ήταν: Cumhuriyet, HA ¼ rriyet, Milliyet, Sabah και Radikal. Η περίοδος διήρκεσε η έρευνα ήταν: Μεταξύ 12 Απριλίου και 20 Ιουνίου του 2000. Η επιλογή των άρθρων έγινε τυχαία, επιλέγοντας 72 ιστορικές ειδήσεις που αφορούσαν Ελλάδα – Τουρκία. Μερικές από τις σχετικές ειδήσεις που ήταν πρωτοσέλιδα είναι: Διακοπές στα Ελληνικά νησιά χωρίς θεωρήσεις, Αγάπη δείχνουν για Τούρκους στρατιώτες, Τουρκο-Ελληνική συνάντηση στο Αιγαίο, Φιλία άνεμοι μεταξύ των δύο χωρών, Θα υπάρξει μια έκρηξη στην τουρκο-ελληνικό τουρισμό. κτλ. Βλέπουμε ότι η στάση τους είναι θετική προς την Ελλάδα. Σε μια ξεχωριστή μελέτη που διεξήχθη από Ozer (1999) από το Τμήμα Επικοινωνίας του Πανεπιστημίου Γκάζι πριν τους σεισμούς έχουμε, δείγμα από τρεις τούρκικες εφημερίδες, Cumhuriyet, Milliyet, TA ¼ rkiye την περίοδο μεταξύ 10 Οκτωβρίου και 10 Νοεμβρίου, 1997. Μερικοί τυχαίοι τίτλοι από τα πρωτοσέλιδα τους είναι: Πόλεμος παιχνίδι σε Κύπρος, Πόλεμος πρόκληση στο Αιγαίο, Πόλεμος πρόβα, Το Αιγαίο θερμαίνεται πάλι κτλ. βλέπουμε ότι ένα πολιτικό θέμα που αφορά δυο χώρες μπορεί να αλλάξει ύστερα από ένα γεγονός. Οι σεισμοί αυτοί οδήγησαν στην αλλαγή στάσης της Τουρκίας προς την Ελλάδα. Στην δική μου εργασία πάλι θα δούμε ένα πολιτικό θέμα που αφορά δυο κοινότητες, την ελληνοκυπριακή και την τουρκοκυπριακή. Εξετάζοντας τις δυο περιόδους των εντατικών **συνομιλιών**, έχοντας στην αρχή ως ηγέτη των Μεχμέτ Αλί Ταλάτ και μετά τον Ντερβίς Έρογλου, τι αλλαγές μπορεί να επιφέρει στη αλλαγή του κλίματος των εντατικών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ - ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΜΕΛΕΤΗΣ

Η εργασία μου θα επικεντρωθεί στο πώς οι εφημερίδες καλύπτουν τις πολιτικές επαφές του προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας με θέμα την επίλυση του κυπριακού. Το κυπριακό είναι ένα από τα πιο σημαντικά και επίκαιρα θέματα στην Κύπρο. Καθημερινά βλέπουμε και ακούμε να γίνονται αναφορές από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης σε σχέση με τις προσπάθειες της Κυπριακής Δημοκρατίας για την επίλυση του προβλήματος. Το κυπριακό ως θέμα από μόνο του είναι μεγάλο και περίπλοκο. Γι' αυτόν τον λόγο θα επικεντρωθώ μόνο στις πολιτικές επαφές του προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας εφόσον είναι πάντα στο επίκεντρο των μέσων ενημέρωσης. Έχοντας ως στόχο την ανάλυση περιεχομένου θα εντοπίσω άρθρα που έχουν σχέση με το θέμα. Το ερευνητικό μου θέμα είναι «Τι σημασία αποδίδει η κάθε εφημερίδα σε αυτές τις επαφές του προέδρου». με αυτό το ερευνητικό θέμα, επέλεξα να επικεντρωθώ σε τρεις καθημερινές σε έκδοση ελληνοκυπριακές εφημερίδες, τον «Φιλελεύθερο», την «Χαραυγή» και την «Σημερινή». Η επιλογή των εφημερίδων δεν έγινε καθόλου τυχαία εφόσον η πρώτη τείνει προς ουδέτερη, η δεύτερη τείνει προς αριστερή και η τρίτη τείνει προς δεξιά αντίστοιχα. Στη συνέχεια θα προσπαθήσω να απαντήσω το ερώτημα ως προς την διαμόρφωσή της θεματολογίας και εάν σε κάθε εφημερίδα διαφέρει η ιεράρχηση του όσον αφορά το Κυπριακό. Το δείγμα μου θα επικεντρωθεί στις εντατικές συνομιλίες του προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας με τον ηγέτη των Τουρκοκυπρίων. Οι εντατικές συνομιλίες έγιναν τον Ιανουάριο και τον Σεπτέμβρη του 2010. Από την πλευρά των τουρκοκύπριων ο ηγέτης τους τον Ιανουάριο ήταν ο Μεχμέτ Αλί Ταλάτ και το Σεπτέμβρη του 2010 ο Ντερβίς Έρογλου. Αρχικά είχα ως στόχο το δείγμα μου να είναι από τον Ιανουάριο μέχρι το Σεπτέμβρη του 2010. Εντούτοις στην πορεία της έρευνας και λόγω του υπερβολικά μεγάλου αριθμού άρθρων που αναφέρονταν στο συγκεκριμένο θέμα και ήταν αδύνατο να αναλυθούν αποφάσισα να επικεντρωθώ δειγματοληπτικά. Δηλαδή το δείγμα μου αποτελείται από άρθρα μεταξύ των χρονικών διαστημάτων Δεκέμβριος του 2009 μέχρι και Φεβρουάριος του 2010 και Αύγουστο μέχρι και Οκτώβριος του 2010. Θέλοντας να εξετάσω το κλίμα που επικρατούσε πριν τις εντατικές συνομιλίες και μετά συνέλεξα άρθρα ένα μήνα πριν και ένα μήνα μετά τις συναντήσεις τους. Έχοντας ως επίκεντρο τις δύο περιόδους εντατικών συνομιλιών με δύο διαφορετικούς ηγέτες από την αντίθετη πλευρά θα δείξω ποιες είναι οι διαφορές στον τρόπο χειρισμού τους στο κυπριακό ως προς την παρουσίαση τους από τον τύπο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Όπως σας ανέφερα και πιο πάνω η μεθοδολογία που θα ακολουθήσω για να ερευνήσω το ερώτημα μου, «τι σημασία αποδίδει η κάθε εφημερίδα σε αυτές τις επαφές του προέδρου», είναι η ανάλυση περιεχομένου. Η μέθοδος αυτή στηρίζεται στην περιγραφή και την αξιολόγηση γλωσσικών προσδιορισμένων μορφών επικοινωνίας, σύμφωνα με τον Γιαλλουρίδη δεν είναι «καθόλου μια συναφή, αυτοδύναμη επιστημονική έρευνα ούτε κι ένα αυτόνομο μεθοδολογικό εργαλείο. Πρόκειται πολύ περισσότερο για μια γενικότερη έννοια, για μια πραγματικά ετερογενή δέσμη διαφοροποιημένων τρόπων συστηματικής προσέγγισης... είναι η μέθοδος που στοχεύει στην ανάδειξη ή αποκάλυψη μιας κοινωνικής πραγματικότητας, κατά την οποία μπορούν να συναχθούν συμπεράσματα από ένα έκδηλο κείμενο όσο και από ένα μη έκδηλο.» (2001,101). Με αυτόν τον ορισμό καταλάβουμε ότι αυτή η μέθοδος, η ανάλυση περιεχομένου, δεν έχει ως στόχο την διαδικασία της περιγραφικής υφής και δεν προσπαθεί να ερμηνεύσει ελεύθερα τα κείμενα. Σε αντίθεση με όλα αυτά η μέθοδος αυτή έχει ως στόχο της να αναλύσει το περιεχόμενο με συστηματική διεκπεραίωση, έχοντας ως αποτέλεσμα την επαλήθευση της σχέσης υποκειμενικότητα και αντικειμενικότητα.

Στην εργασία αυτή θα δούμε στη θεματική ανάλυση του περιεχομένου μια κωδικοποίηση των κειμένων όπου τα κείμενα θα καταχωρηθούν χωριστά, θα καταγραφούν και θα προσδιοριστούν ανάλογα με την έκτασή τους. Στην συνέχεια ενώ έχουμε κωδικοποιήσει τα κείμενα επιχειρούμε να τα κατατάξουμε στις κατηγορίες που έχουμε ήδη δημιουργήσει και να τα αξιολογήσουμε σε σχέση με αυτές. Ακολουθώντας με την χρήση του SPSS, στατιστικό πρόγραμμα, θα βγάλω τα αποτελέσματα που έχουν άμεση σχέση στο να απαντήσουν το αρχικό μου ερώτημα. Δηλαδή, έχοντας ως κατηγορία την θέση που βρίσκεται το κάθε κείμενο ή και την έκταση του σε σύγκριση με άλλα αντίστοιχα κείμενα διαφορετικών εφημερίδων θα εξάγω τα αποτελέσματά μου και τα συμπεράσματά μου.

Στην αρχική μου πρόταση για την πτυχιακή μου εργασία είχα αναφέρει ότι το δείγμα μου θα στηριζόταν στις εφημερίδες, «Φιλελεύθερο», «Χαραυγή» και «Αλήθεια». Στην πορεία τα δεδομένα άλλαξαν λόγω του ότι ήταν δύσκολο να έχω πρόσβαση στα αρχεία της εφημερίδας «Αλήθεια» και την αντικατέστησα με την εφημερίδα «Σημερινή», που επίσης ιδεολογικά τοποθετείται στον δεξιό χώρο. Δυστυχώς αυτό που παρατήρησα είναι ότι, παρόλο που διανύουμε το 2011, δεν ήταν και τόσο εύκολο να βρεις και να αποθηκεύσεις τα αρχεία των περισσότερων εφημερίδων σε ηλεκτρονική μορφή. Κάποιες δεν τα είχαν καθόλου σε ηλεκτρονική μορφή και άλλες δεν τα ανέβαζαν στην ιστοσελίδα της εφημερίδας για τεχνικούς λόγους. Για τις

περιπτώσεις που δεν έβρισκα σε ηλεκτρονική μορφή τα άρθρα που αποτελούσαν το δείγμα τις έρευνάς μου αποτάθηκα στο Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών της Κυπριακής Δημοκρατίας , όπου διατηρείται αρχείο από όλες τις κυπριακές εφημερίδες. Έτσι ξεφυλλίζοντας μία μία τις εφημερίδες της περιόδου που αναλύω έγινε δυνατή η συλλογή του απαραίτητου υλικού.

Έχοντας πλέον το υλικό και από τις τρεις εφημερίδες, για την περίοδο επτά μηνών, πραγματοποίησα δύο προκαταρκτικά τεστ. Μέσα από αυτά τα τεστ υπολόγισα στην αρχή αν το δείγμα μου θα είναι από τον Δεκέμβριο του 2009 μέχρι και τον Οκτώβριο του 2010 ή θα κατέληγα στην δειγματοληπτική μέθοδο. Υπολογίζοντας τα άρθρα που είχα μαζέψει στο πρώτο πείραμα μου και επηρεαζόμενη και από την πίεση του χρόνου κατέληξα στην δειγματοληπτική μέθοδο. Στην συνέχεια το δεύτερο πείραμα είχε ως στόχο να καταγράψω τις μεταβλητές μου. Αυτά τα δύο προκαταρκτικά τεστ είχαν ως αποτέλεσμα να με βοηθήσουν και να δω από νωρίς τα αδύνατα σημεία των κωδικοποιημένων έντυπων έτσι ώστε απαλειφθούν ή να διορθωθούν.

4.1 Το χρονικό διάστημα της έρευνας:

Ο χρόνος που συλλέχτηκαν οι πληροφορίες είναι σε επτά μήνες, οι οποίοι χωρίζονται σε δύο διαστήματα: Το πρώτο χρονικό διάστημα είναι ένα μήνα πριν από τις εντατικές συνομιλίες του Προέδρου Δημήτρη Χριστόφια με τον ηγέτη Μεχμέτ Αλί Ταλάτ που πραγματοποιήθηκαν τους μήνες Ιανουάριο και Φεβρουάριο 2010 έως και ένα μήνα μετά. Το δεύτερο χρονικό διάστημα είναι πάλι ένας μήνας πριν έως και ένας μήνας μετά τις εντατικές συνομιλίες του Προέδρου Δημήτρη Χριστόφια με τον ηγέτη Ντέρβις Έρογλου, εφόσον έχει αλλάξει ο πρόεδρος στην Τουρκοκυπριακή κοινότητα, του μήνες Αύγουστο, Σεπτέμβριο και Οκτώβριο 2010.

4.2 Σύστημα Κωδικοποίησης

Βλέπε παράρτημα.

Σύμφωνα με τον Χριστόδουλο Κ. Γιαλλουρίδη (2001) ο οποίος κάνει αναφορά στον Friedrich το «πολυπλοκότερο και μεθοδολογικά σπουδαιότερο τμήμα της ανάλυσης κειμένου» είναι οι κατηγοριοποιήσεις που κάνεις στα κείμενα σου. Επίσης μας αναφέρει την άποψη του Berelson που λέει το εξής « Η ανάλυση περιεχομένου είναι έγκυρη ή όχι ανάλογα με τη διαμόρφωση του συστήματος κατηγοριών».

4.3 Ανάλυση του φύλλου κωδικοποίησης:

1. **Όνομα Εφημερίδας:** Σε ποια εφημερίδα ανήκει το κάθε δημοσίευμα.
2. **Ιδεολογία:** Σε ποία ιδεολογία άνηκε η κάθε εφημερίδα. Η εφημερίδα «Φιλελεύθερος» τείνει προς ουδέτερη, η εφημερίδα «Σημερινή» τείνει προς δεξιά και η εφημερίδα «Χαραυγή» είναι αριστερή.
3. **Ημερομηνία:** Κάθε άρθρο έχει και την δική του ημερομηνία, αυτό δεν σημαίνει ότι σε κάθε ημέρα έχουμε αποκλειστικά μόνο ένα δημοσίευμα.
4. **Τίτλος:** Ο τίτλος του κάθε δημοσιεύματος.
5. **Πρώτη Σελίδα:** Όταν το άρθρο υπήρχε στην πρώτη σελίδα της εφημερίδας ως πρωτοσέλιδο.
6. **Σελίδα:** Σημαντικό ρόλο διαδραματίζει σε ποια σελίδα βρίσκεται το κάθε άρθρο που δημοσιεύεται εφόσον καθορίζει την ημερήσια διάταξη.
7. **Έκταση:** Όταν το δημοσίευμα είναι 0-200 λέξεις τότε θεωρείται μικρό σε έκταση, όταν είναι από 200-500 λέξεις τότε θεωρείται μεσαίο σε έκταση, όταν είναι από 500-800 λέξεις τότε θεωρείται μεγάλο σε έκταση και όταν είναι από 800 λέξεις και άνω θεωρείται πολύ μεγάλο σε έκταση.
8. **Είδος Κειμένου:** Τα δημοσιευμένα κείμενα χωρίζονται σε τέσσερις κατηγορίες βάσει του περιεχομένου τους. Η πρώτη κατηγορία είναι τα *ρεπορτάζ*, που τα περισσότερα ήταν από δημοσιογράφους. Η δεύτερη κατηγορία είναι η *άποψη*, όπου εδώ διάλεγα τα δημοσιεύματα στα οποία εκφράζονταν απόψεις των δημοσιογράφων.. Στην τρίτη κατηγορία έχουμε τις *συνεντεύξεις* που δίνονταν από εκπροσώπους των πολιτικών κομμάτων τις περισσότερες φορές. Και τέλος στην κατηγορία *άλλο* για οτιδήποτε άλλο προέκυπτε, σε σπάνιες περιπτώσεις.
Θεματολογία:
9. **Εξελίξεις των συναντήσεων των προέδρων:** Όταν το άρθρο αναφέρεται συγκεκριμένα στην σχέση των ηγετών των δύο κοινοτήτων μετά την λήξη της συνάντησης τους, αναλόγως με τις εξελίξεις τοποθετούνται στις θετικές και αρνητικές. Τα άρθρα τα οποία δεν έχουν στο περιεχόμενο τους καμία αναφορά σε συνάντηση μεταξύ των δυο ηγετών ή δεν κάνουν αναφορά στις εξελίξεις των συναντήσεων, τα κωδικοποιώ στις ουδέτερες εξελίξεις.
10. **Χαρακτήρα δημοσιεύματος:** Η μεταβλητή αυτή είναι πώς θα χαρακτηρίζα το άρθρο από την εφημερίδα, με τις μεταβλητές, ουδέτερο, θετικό και αρνητικό. Επειδή ο χρόνος μας πίεζε και ήταν σχεδόν αδύνατο να είχα δεύτερο ερευνητή έτσι ώστε να μπορώ να διασταυρώσω την άποψη μου για το χαρακτήρα του άρθρου έκανα το εξής: Στην αιτιολόγηση έδωσα έμφαση στον τίτλο

του άρθρου, και στο πώς μας προκαθορίζει την οπτική πλευρά του θέματος. Για παράδειγμα μέσα από μία συνάντηση του προέδρου Χριστόφια σίγουρα είχαμε και θετικά και αρνητικά στοιχεία. Κάποιες εφημερίδες επέλεξαν να μας παρουσιάσουν μόνο την θετική ματιά ή μόνο την αρνητική ή ακόμη καλύτερα να χρησιμοποιήσουν τις δηλώσεις από στελέχη κόμμάτων και οι ίδιοι οι δημοσιογράφοι να μην παίρνουν θέση στο ρεπορτάζ. Αυτό δεν σήμαινε ότι με την χρήση των δηλώσεων δεν μπορούσαν πάλι να μας παρουσιάσουν αυτά που ίδιοι ήθελαν και να αφήσουν στο σκοτάδι άλλα εξίσου σημαντικά στοιχεία. Σημαντικό ρόλο επίσης έπαιξαν οι λέξεις και οι χαρακτηρισμοί των δημοσιογράφων. Δηλαδή η χρήση των επιθέτων, (για παράδειγμα *καταστροφική συνάντηση*), η χρήση επιρρημάτων (πχ. *απέτυχε παταγωδώς*), η χρήση ρημάτων (πχ. *απέτυχε*) και τέλος η χρήση ουσιαστικών (πχ. *αποτυχία*). Ακόμη ένας λόγος που με επηρέαζε στην επιλογή του χαρακτηρισμού του άρθρου ήταν, ποιοι ήταν αυτοί που μιλούσανε και ποια θέση παρουσίαζε το κείμενο. Επίσης τι έκταση είχαν οι δηλώσεις και οι θέσεις των δημοσιογράφων ή των ομιλητών. Ομιλητές ήταν εκπρόσωποι τύπου των κομμάτων, καθηγητές πανεπιστημίων κτλ.

Παραδείγματα:

I. 2 Δεκεμβρίου 2009:

Εφημερίδα «Σημερινή»

Τίτλος του δημοσιεύματος: Πάλι για το πρόγραμμα συζητούσαν Χριστόφιας-Ταλάτ

Φράσεις:

Στον τίτλο έχουμε την λέξη «πάλι» .

Στο κείμενο:

ο «Άλλη μια συνεδρία...δεν κατέληξε πουθενά».

Χαρακτήρα του δημοσιεύματος: Αρνητικό.

Γιατί; Προδιαθέτει τον αναγνώστη από την αρχή ότι πάλι μια συνεδρία δεν κατέληξε πουθενά, δεν βλέπουμε κάπου το θετικό στοιχείο αυτής της συνεδρίας αντιθέτως μια προκατάληψη από την αρχή του άρθρου στον τίτλο και στην συνέχεια στο κείμενο.

II. 2 Δεκεμβρίου 2009:

Εφημερίδα «Φιλελεύθερος»

Τίτλος του δημοσιεύματος: Έποικοι με το... ζόρι οι Τ/Κύπριοι

Φράσεις:

«Όπως αναφέρουν οι ενημερωμένες πηγές...»

«Ακόμη θεωρούν δεδομένο...»

«Η ελληνοκυπριακή πλευρά παρουσιάζεται να μιλά...»

Χαρακτήρας του δημοσιεύματος: Ουδέτερο.

Γιατί; Χρησιμοποιεί πληροφορίες από άλλες πηγές και ο ίδιος αποφεύγει να πάρει θέση και σε γενικές γραμμές δεν μας δείχνει να καταλάβουμε αν, μέσα από το άρθρο αυτό θεωρεί, τις εξελίξεις, μέσα από τις εντατικές συνομιλίες, θετικές ή αρνητικές.

III. 1 Δεκέμβρη 2009

Εφημερίδα «Χαραυγή»

Τίτλος του δημοσιεύματος: Θέματα εποίκων και στη σημερινή συνάντηση Χριστόφια- Ταλάτ

Φράσεις:

«Στη θέση για ανεξάρτητη απογραφή ..., επιμένει η πλευρά μας...»

«Συνεχίζονται σήμερα οι απευθείας διαπραγματεύσεις στο Κυπριακό, με νέα συνάντηση. »

Χαρακτήρας του δημοσιεύματος: Θετικό.

Γιατί; Υπάρχει μια πλήρης υποστήριξη στις προσπάθειες που κάνει ο Πρόεδρος.

Με αυτά τα τρία παραδείγματα αναλύω παραδειγματικά τον τρόπο σκέψης μου και τι πως οδηγήθηκα κάθε φορά στο να κλίνω στο συγκεκριμένο χαρακτηρισμό.

11. Οδοφράγμα του Λιμνίτη: Τα δημοσιεύματα που περιείχαν οτιδήποτε είχε σχέση με το θέμα του ανοίγματος του οδοφράγματος του Λιμνίτη τα κωδικοποιούσα σε αυτή την κατηγορία.

12. Διακυβέρνηση: Τα δημοσιεύματα που περιείχαν οτιδήποτε είχε σχέση με το θέμα της διακυβέρνησης τα κωδικοποιούσα σε αυτή την κατηγορία.

13. Περιουσιακό: Τα δημοσιεύματα όπου είχαν στο περιεχόμενο τους οτιδήποτε είχε σχέση με το θέμα του περιουσιακού τα κωδικοποιούσα σε αυτή την κατηγορία.

14. Έποικοι: Τα δημοσιεύματα που περιείχαν οτιδήποτε είχε σχέση με το θέμα των εποίκων τα κωδικοποιούσα σε αυτή την κατηγορία.

15. Ευρωπαϊκά Θέματα: Τα δημοσιεύματα όπου είχαν στο περιεχόμενο τους οτιδήποτε είχε σχέση με Ευρωπαϊκά θέματα τα κωδικοποιούσα σε αυτή την κατηγορία.

16. Εδαφικό Τα δημοσιεύματα που περιείχαν οτιδήποτε είχε σχέση με το θέμα του εδαφικού τα κωδικοποιούσα σε αυτή την κατηγορία.

---

17. Οικονομία: Τα δημοσιεύματα που περιείχαν οτιδήποτε είχε σχέση με το θέμα της οικονομίας τα κωδικοποιούσα σε αυτή την κατηγορία.

18. Διχοτόμηση: Τα δημοσιεύματα που περιείχαν οτιδήποτε είχε σχέση με το θέμα της διχοτόμησης τα κωδικοποιούσα σε αυτή την κατηγορία.

19. Διζωνικότητα: Τα δημοσιεύματα που περιείχαν στο περιεχόμενο τους οτιδήποτε είχε σχέση με το θέμα της διζωνικότητας τα κωδικοποιούσα σε αυτή την κατηγορία

Θεματολογία – Επαφές Προέδρου:

20. Χριστόφιας – Έρογλου: Τα δημοσιεύματα που περιείχαν οτιδήποτε είχε σχέση με τις συναντήσεις του Προέδρου Δημήτρη Χριστόφια – Ντερβίς Έρογλου τα κωδικοποιούσα σε αυτή την κατηγορία.

21. Χριστόφιας – Ελλάδα: Τα δημοσιεύματα που περιείχαν οτιδήποτε είχε σχέση με τις συναντήσεις του Προέδρου Δημήτρη Χριστόφια – Ελλάδα, συμπεριλαμβανομένων όλων των πολιτικών προσώπων που την αντιπροσωπεύουν, τα κωδικοποιούσα σε αυτή την κατηγορία.

22. Χριστόφιας - ΟΗΕ: Τα δημοσιεύματα που περιείχαν οτιδήποτε είχε σχέση με τις συναντήσεις του Προέδρου Δημήτρη Χριστόφια – ΟΗΕ, συμπεριλαμβανομένων όλων των πολιτικών προσώπων που τον αντιπροσωπεύουν, τα κωδικοποιούσα σε αυτή την κατηγορία.

23. Χριστόφιας – ΗΠΑ: Τα δημοσιεύματα που περιείχαν οτιδήποτε είχε σχέση με τις συναντήσεις του Προέδρου Δημήτρη Χριστόφια – ΗΠΑ, συμπεριλαμβανομένων όλων των πολιτικών προσώπων που την αντιπροσωπεύουν, τα κωδικοποιούσα σε αυτή την κατηγορία.

24. Χριστόφιας – Ταλάτ: Τα δημοσιεύματα που περιείχαν οτιδήποτε είχε σχέση με τις συναντήσεις του Προέδρου Δημήτρη Χριστόφια – Μεχμέτ Αλί Ταλάτ, τα κωδικοποιούσα σε αυτή την κατηγορία.

25. Χριστόφιας – Ευρωβουλή: Τα δημοσιεύματα που περιείχαν οτιδήποτε είχε σχέση με τις συναντήσεις του Προέδρου Δημήτρη Χριστόφια - Ευρωβουλής, συμπεριλαμβανομένων όλων των πολιτικών προσώπων που την αντιπροσωπεύουν, τα κωδικοποιούσα σε αυτή την κατηγορία.

26. Χριστόφιας – Ε.Ε: Τα δημοσιεύματα που περιείχαν οτιδήποτε είχε σχέση με τις συναντήσεις του προέδρου Δημήτρη Χριστόφια - Ε.Ε, συμπεριλαμβανομένων όλων των πολιτικών προσώπων που την αντιπροσωπεύουν, τα κωδικοποιούσα σε αυτή την κατηγορία.

27. Χριστόφιας – Ρωσία: Τα δημοσιεύματα που είχαν στο περιεχόμενο τους οτιδήποτε που είχε σχέση με τις συναντήσεις του προέδρου Δημήτρη Χριστόφια – Ρωσία, συμπεριλαμβανομένων όλων των πολιτικών προσώπων που την αντιπροσωπεύουν, τα κωδικοποιούσα σε αυτή την κατηγορία.

---

28. Κριτική στο Χριστόφια: Τα δημοσιεύματα τα οποία έκαναν κριτική προς τις ενέργειες του προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας. Κατηγοριοποιούσα τα άρθρα που ήταν αποκλειστικά από εκπροσώπους κομμάτων.

29. Επαφές με τρίτες χώρες: Τα δημοσιεύματα τα οποία έχουν σχέση με τις συναντήσεις του προέδρου Δημήτρη Χριστόφια με άλλες χώρες τις έχω κωδικοποιήσει ανεξάρτητα ανήκουν σε αυτή την κατηγορία.

30. Σχόλια: Τα δημοσιεύματα τα οποία είχαν σχόλια από τουρκοκυπριακές εφημερίδες τα κωδικοποιούσα εδώ. Μέσα από αυτή την κατηγορία βλέπουμε ποια εφημερίδα μας ενημερώνει με τον δικό της τρόπο για το κλίμα που επικρατεί στην τουρκοκυπριακή κοινότητα.

31. Άλλο: Δημοσιεύματα των οποίων το περιεχόμενο δεν έχει καμία σχέση με τις πιο πάνω κατηγορίες τα κωδικοποιούσα εδώ. Συγκεκριμένα υπήρχαν θέματα για τα οποία γινόταν αναφορά μόνο σε ένα άρθρο επομένως δεν υπήρχε λόγος να γίνει ξεχωριστή κατηγορία για τα θέματα αυτά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Όνομα εφημερίδας				
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Φιλελεύθερος	173	38.6	38.6	38.6
Σημερινή	90	20.1	20.1	58.7
Χαραυγή	185	41.3	41.3	100.0
Total	448	100.0	100.0	

Πίνακας 1: Δημοσιευμένα άρθρα.

Σύμφωνα με τον πιο πάνω πίνακα βλέπουμε ότι τα περισσότερα δημοσιευμένα άρθρα τα είχε η εφημερίδα «Χαραυγή» με μικρή διαφορά από την δεύτερη εφημερίδα «Φιλελεύθερος». Το των άρθρων στην εφημερίδα «Σημερινή» είναι 20%, σχεδόν το ήμισυ των άρθρων που δημοσιεύτηκαν στις άλλες δύο εφημερίδες. Αυτό δείχνει ότι οι εφημερίδες «Φιλελεύθερος» και «Χαραυγή» έδιναν περισσότερη έμφαση στο θέμα αυτό.

Όνομα εφημερίδας – Μήνας Δεκέμβρη 2009

Όνομα εφημερίδας		month	Total
		Δεκ.	
Φιλελεύθερος	Count	24	24
	%	39.3%	39.3%
Σημερινή	Count	18	18
	%	29.5%	29.5%
Χαραυγή	Count	19	19
	%	31.1%	31.1%
Total	Count	61	61
	%	100.0%	100.0%

Πίνακα 2.1: Δημοσιευμένα άρθρα Δεκέμβριου 2009

Τα ποσοστά του πιο πάνω πίνακα μας δείχνουν ότι, η εφημερίδα «Φιλελεύθερος», έχει τα περισσότερα άρθρα τον μήνα Δεκέμβριο. Ενώ οι εφημερίδες της αριστεράς και της δεξιάς έχουν μικρή διαφορά μεταξύ τους με ποσοστά, 31% και 30% αντίστοιχα. Ο μήνας αυτός ήταν ένας μήνας πριν αρχίσουν οι εντατικές συνομιλίες.

Όνομα εφημερίδας – Μήνας Ιανουάριος 2010

Όνομα εφημερίδας		Month	Total
		Ιανουάριος	
Φιλελεύθερος	Count	37	37
	%	44.0%	44.0%
Σημερινή	Count	18	18
	%	21.4%	21.4%
Χαραυγή	Count	29	29
	%	34.5%	34.5%
Total	Count	84	84
	%	100.0%	100.0%

Πίνακας 2.2: Δημοσιευμένα άρθρα Ιανουάριο 2010

Στον πιο πάνω πίνακα έχουμε τα ποσοστά που αφορούν το μήνα Ιανουάριο. Βλέπουμε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό το έχει η εφημερίδα «Φιλελεύθερος», 44%, με διαφορά 11% από την «Χαραυγή». Τέλος έχουμε την «Σημερινή» με ποσοστό 21%. Τον μήνα αυτό άρχισαν οι εντατικές συνομιλίες.

Όνομα εφημερίδας – Μήνας Φεβρουάριος 2010

Όνομα εφημερίδας	Month	
	Φεβρουάριος	Total
Φιλελεύθερος	29	29
Count	50.0%	50.0%
%	13	13
Σημερινή	22.4%	22.4%
Count	16	16
%	27.6%	27.6%
Χαραυγή	27.6%	27.6%
Count	58	58
Total	100.0%	100.0%
Count		
%		

Πίνακας 2.3: Δημοσιευμένα άρθρα Φεβρουάριος 2010

Τα ποσοστά για τον μήνα Φεβρουάριο μας δείχνουν και πάλι την εφημερίδα «Φιλελεύθερος» πρώτη, με ποσοστό 50%, δεύτερη την «Χαραυγή», 28% και τέλος την «Σημερινή», 22%. Σε αυτό των μήνα οι εντατικές βρίσκονταν στο τέλος τους.

Όνομα εφημερίδας – Μήνας Μάρτιος 2010

Όνομα εφημερίδας		month	Total
		Μάρτιος	
Φιλελεύθερος	Count	17	17
	%	37.0%	37.0%
Σημερινή	Count	7	7
	%	15.2%	15.2%
Χαραυγή	Count	22	22
	%	47.8%	47.8%
Total	Count	46	46
	%	100.0%	100.0%

Πίνακας 2.4: Δημοσιευμένα άρθρα Μάρτιος 2010

Βλέποντας τα πιο πάνω αποτελέσματα έχουμε πρώτη την εφημερίδα «Χαραυγή» με ποσοστό 48%, δεύτερη την εφημερίδα «Φιλελεύθερος», 37% και τέλος την «Σημερινή», με 15%. Ο μήνας αυτός ήταν αμέσως μετά την λήξη των εντατικών συνομιλιών αυτόν το μήνα συνεχίζοντας οι εντατικές συνομιλίες.

Όνομα εφημερίδας – Μήνας Αύγουστος 2010

Όνομα εφημερίδας		month	Total
		Αύγουστος	
Φιλελεύθερος	Count	20	20
	%	31.7%	31.7%
Σημερινή	Count	4	4
	%	6.3%	6.3%
Χαραυγή	Count	39	39
	%	61.9%	61.9%
Total	Count	63	63
	%	100.0%	100.0%

Πίνακας 2.5: Δημοσιευμένα άρθρα Αύγουστος 2010

Ο πίνακας αυτός μας δείχνει τα αποτελέσματα ενός μήνα πριν αρχίσει ο δεύτερος γύρος των εντατικών συνομιλιών. Έχουμε την εφημερίδα «Χαραυγή» πρώτη με μεγάλη διαφορά, ποσοστό 62% και δεύτερη την εφημερίδα «Φιλελεύθερος» με διαφορά 30%. Τέλος με αρκετά μικρό ποσοστό η εφημερίδα «Σημερινή», 6%.

Όνομα Εφημερίδας – Μήνας Σεπτέμβριος 2010

Όνομα εφημερίδας		Month	Total
		Αύγουστος	
Φιλελεύθερος	Count	20	20
	% within month	27.4%	27.4%
Σημερινή	Count	25	25
	% within month	34.2%	34.2%
Χαραυγή	Count	28	28
	% within month	38.4%	38.4%
Total	Count	73	73
	% within month	100.0%	100.0%

Πίνακας 2.6: Δημοσιευμένα άρθρα Σεπτέμβριος 2010

Στην έναρξη του δεύτερου γύρου των εντατικών συνομιλιών, έχουμε την εφημερίδα «Χαραυγή» πρώτη με ποσοστό 38% , δεύτερη έχουμε την εφημερίδα «Σημερινή», με ποσοστό 34% και τέλος για πρώτη φορά τον «Φιλελεύθερο», με 27%.

Όνομα εφημερίδας – Μήνας Οκτώβριος 2010

Όνομα εφημερίδας	Month		
	Σεπτέμβριος	Total	
Φιλελεύθερος	Count	26	26
	%	41.3%	41.3%
Σημερινή	Count	5	5
	%	7.9%	7.9%
Χαραυγή	Count	32	32
	%	50.8%	50.8%
Total	Count	63	63
	%	100.0%	100.0%

Πίνακας 2.7: Δημοσιευμένα άρθρα Οκτώβριος 2010

Ένα μήνα μετά το τέλος των εντατικών συνομιλιών, έχουμε πάλι πρώτη εφημερίδα την «Χαραυγή», με ποσοστό 51% και δεύτερη τον «Φιλελεύθερο» με ποσοστό 41%. Τέλος η εφημερίδα «Σημερινή» με ποσοστό 8%.

Όνομα εφημερίδας – Πρωτοσέλιδο

Όνομα εφημερίδας		Πρωτοσέλιδο		Total
		Όχι	Ναι	
Φιλελεύθερος	Count	154	19	173
	%	40.8%	26.8%	38.6%
Σημερινή	Count	82	8	90
	%	21.8%	11.3%	20.1%
Χαραυγή	Count	141	44	185
	%	37.4%	62.0%	41.3%
Total	Count	377	71	448
	%	100.0%	100.0%	100.0%

Πίνακας 3: Πρωτοσέλιδα της κάθε εφημερίδας.

Στον πιο πάνω πίνακα έχουμε τα ποσοστά των δημοσιεύσιμων πρωτοσέλιδων άρθρων από κάθε εφημερίδα. Η εφημερίδα της αριστεράς «Χαραυγή» έχει τα περισσότερα πρωτοσέλιδα, με ποσοστό 62%, ενώ η εφημερίδα που τείνει προς την δεξιά, «Σημερινή» έχει μόλις 11%. Στην δεύτερη θέση είναι η εφημερίδα «Φιλελεύθερος» με ποσοστό 27%. Οι εφημερίδες ξεχωρίζουν τι θα βάλουνε για πρωτοσέλιδα βάσει της σημασίας που τους δίνουν. Επομένως, η εφημερίδα της δεξιάς πιθανόν να είχε πιο σημαντικά θέματα στη πρώτη σελίδα.

Όνομα εφημερίδας – Χαρακτήρα του άρθρου

Όνομα εφημερίδας	Χαρακτήρα του άρθρου			Total	
	Θετικό	Αρνητικό	Ουδέτερο		
Φιλελεύθερος	Count	17	35	121	173
	%	8.3%	39.8%	78.1%	38.6%
Σημερινή	Count	5	53	32	90
	%	2.4%	60.2%	20.6%	20.1%
Χαραυγή	Count	183	0	2	185
	%	89.3%	.0%	1.3%	41.3%
Total	Count	205	88	155	448
	%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Πίνακας 4: Σχέση εφημερίδας με το χαρακτήρα του κάθε άρθρου.

Σύμφωνα με τον πιο πάνω πίνακα βλέπουμε ότι η εφημερίδα της αριστεράς «Χαραυγή» έχει τα περισσότερα θετικά άρθρα, καθόλου αρνητικά και μόλις δύο ουδέτερα άρθρα. Τα περισσότερα ουδέτερα άρθρα τα έχει η εφημερίδα «Φιλελεύθερος», με ποσοστό 78%. Τέλος η εφημερίδα «Σημερινή» έχει τα περισσότερα αρνητικά άρθρα με ποσοστό 60% και ένα μικρό ποσοστό 2% είναι τα θετικά άρθρα. Εδώ φαίνεται ξεκάθαρα ότι μια εφημερίδα όπου είναι αντίθετη με το κυβερνών κόμμα του νησιού επηρεάζεται άμεσα και ο τρόπος παρουσίασης του θέματος.

Έκταση του άρθρου – Χαρακτήρα του άρθρου

Έκταση του άρθρου		Χαρακτήρα του άρθρου			Total
		Θετικό	Αρνητικό	Ουδέτερο	
Μικρό	Count	28	1	0	29
	%	13.7%	1.1%	.0%	6.5%
Μεσαίο	Count	52	17	56	125
	%	25.4%	19.3%	36.1%	27.9%
Μεγάλο	Count	83	52	76	211
	%	40.5%	59.1%	49.0%	47.1%
Πολύ Μεγάλο	Count	42	18	23	83
	%	20.5%	20.5%	14.8%	18.5%
Total	Count	205	88	155	448
	%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Πίνακας 5: Σχέση έκτασης του άρθρου με τον χαρακτήρα του.

Σύμφωνα με τον πιο πάνω πίνακα, τα περισσότερα θετικά, αρνητικά και ουδέτερα άρθρα ανήκουν στην κατηγορία μεγάλου άρθρου. Στην κατηγορία μικρό άρθρο η συντριπτική πλειοψηφία των δημοσιευμάτων με ποσοστό 24%, είναι θετικά σε χαρακτήρα σε αντίθεση, με το ένα και μοναδικό αρνητικό δημοσίευμα. Τέλος στην κατηγορία μεσαίο άρθρο έχουμε το μεγαλύτερο ποσοστό 36% στα ουδέτερα άρθρα και το μικρότερο ποσοστό στα αρνητικά άρθρα 19%. Βλέπουμε ότι και οι τρίτες εφημερίδες προτιμάνε να γράφουν μεγάλα άρθρα δίνοντας έμφαση και υποστηρίζοντας την δική τους ματιά στο θέμα.

Συναντήσεις Χριστόφια –Ταλάτ - Έκβαση των επαφών των δύο Προέδρων

Συναντήσεις Χριστόφια _ Ταλάτ		«Έκβαση των επαφών των δύο Προέδρων»	
		Θετικές	Αρνητικές
Όχι	Count	30	46
	%	41.7%	60.5%
Ναι	Count	42	30
	%	58.3%	39.5%
Total	Count	72	76
	%	100.0%	100.0%

Πίνακας 6.1: Έκβαση των επαφών των δύο Προέδρων με τις συναντήσεις Χριστόφια – Ταλάτ.

Σύμφωνα με τον πιο πάνω πίνακα βλέπουμε ότι οι περισσότερες συναντήσεις μεταξύ Χριστόφια – Ταλάτ ήταν θετικές παρά αρνητικές με ποσοστό 58% και 42% αντίστοιχα. Καταλαβαίνουμε ότι οι σχέσεις του Προέδρου Δημήτρη Χριστόφια με το ηγέτη Μεχμέτ Αλί Ταλάτ ήταν αρκετά καλές.

Συναντήσεις Χριστόφια – Έρογλου – Έκβαση των επαφών των δύο Προέδρων

Συναντήσεις Χριστόφια – Έρογλου		Έκβαση των επαφών των δύο Προέδρων			Total
		Θετικές	Αρνητικές	Στάσιμες	
Όχι	Count	52	41	270	363
	%	72.2%	53.9%	90.0%	81.0%
Ναι	Count	20	35	30	85
	%	27.8%	46.1%	10.0%	19.0%
Total	Count	72	76	300	448
	%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Πίνακας 6.2: Σχέση των εξελίξεων των προέδρων με τις συναντήσεις Χριστόφια – Έρογλου.

Σύμφωνα με τον πιο πάνω πίνακα τα περισσότερα άρθρα κάνουν αναφορά για μια αρνητική έκβαση των δύο προέδρων με ποσοστό 46% και για θετική έκβαση με ποσοστό μόλις 28%. Οι σχέσεις των δύο προέδρων σε αντίθεση με του Ταλάτ είναι αρνητικές.

Θεματολογία:

Όνομα εφημερίδας – Οδόφραγμα του Λιμνίτη

Όνομα εφημερίδας	Λιμνίτης		Total	
	Όχι	Ναι		
Φιλελεύθερος	Count	172	1	173
	%	39.4%	8.3%	38.6%
Σημερινή	Count	89	1	90
	%	20.4%	8.3%	20.1%
Χαραυγή	Count	175	10	185
	%	40.1%	83.3%	41.3%
Total	Count	436	12	448
	%	100.0%	100.0%	100.0%

Πίνακας 7: Σχέση εφημερίδας με το θέμα του οδοφράγματος του Λιμνίτη.

Όπως, αποτυπώνεται στον πίνακα, η εφημερίδα «Χαραυγή» κάνει αναφορά στο άνοιγμα του οδοφράγματος Λιμνίτη στο ποσοστό των άρθρων 83% και οι άλλες δύο εφημερίδες με μεγάλη διαφορά μόλις 8%. Η μεγάλη διαφορά του ποσοστού αυτή μας δείχνει ότι οι εφημερίδες επιλέγουν ξεκάθαρα τι θέλουν να μας παρουσιάσουν ως είδηση.

Όνομα εφημερίδας – Διακυβέρνηση

Όνομα εφημερίδας	Διακυβέρνηση		Total	
	Όχι	Ναι		
Φιλελεύθερος	Count	156	17	173
	%	38.9%	36.2%	38.6%
Σημερινή	Count	78	12	90
	%	19.5%	25.5%	20.1%
Χαραυγή	Count	167	18	185
	%	41.6%	38.3%	41.3%
Total	Count	401	47	448
	%	100.0%	100.0%	100.0%

Πίνακας 8: Σχέση εφημερίδας με το θέμα της Διακυβέρνησης.

Στον πιο πάνω πίνακα βλέπουμε ότι η εφημερίδα «Χαραυγή» αναφέρεται στο θέμα της διακυβέρνησης με ποσοστό 38% με μικρή διαφορά από την εφημερίδα «Φιλελεύθερος» με ποσοστό 36%. Η εφημερίδα «Σημερινή» αναφέρεται με διαφορά 10% από τις άλλες δυο εφημερίδες στο θέμα της διακυβέρνησης.

Όνομα εφημερίδας – Περιουσιακό

Όνομα εφημερίδας	Περιουσιακό		Total	
	Όχι	Ναι		
Φιλελεύθερος	Count	138	35	173
	%	37.8%	42.2%	38.6%
Σημερινή	Count	76	14	90
	%	20.8%	16.9%	20.1%
Χαραυγή	Count	151	34	185
	%	41.4%	41.0%	41.3%
Total	Count	365	83	448
	%	100.0%	100.0%	100.0%

Πίνακας 9: Σχέση εφημερίδας με το θέμα του περιουσιακού.

Στο πιο πάνω πίνακα έχουμε τη εφημερίδα «Φιλελεύθερο» με το μεγαλύτερο ποσοστό, 42%, όσο αφορά το θέμα του περιουσιακού και πάλι με μικρή διαφορά την εφημερίδα «Χαραυγή» με ποσοστό, 41%. Ακόμη μια φορά η εφημερίδα «Σημερινή» έχει το μικρότερο ποσοστό από τις άλλες δύο εφημερίδες, 17%.

Όνομα εφημερίδας – Έποικοι

Όνομα εφημερίδας		Έποικοι		Total
		Όχι	Ναι	
Φιλελεύθερος	Count	160	13	173
	%	38.9%	35.1%	38.6%
Σημερινή	Count	81	9	90
	%	19.7%	24.3%	20.1%
Χαραυγή	Count	170	15	185
	%	41.4%	40.5%	41.3%
Total	Count	411	37	448
	%	100.0%	100.0%	100.0%

Πίνακας 10: Σχέση εφημερίδας με το θέμα έποικοι.

Σύμφωνα με τον πιο πάνω πίνακα στο θέμα των εποίκων την περισσότερη αναφορά την έκανε η εφημερίδα «Χαραυγή», με ποσοστό 40% και δεύτερη σε σειρά είναι η εφημερίδα «Φιλελεύθερος», ποσοστό 35%. Βλέπουμε και σε αυτό το θέμα η εφημερίδα «Σημερινή» να είναι τρίτη με ποσοστό 24%.

Όνομα εφημερίδας – Ευρωπαϊκά θέματα

Όνομα εφημερίδας	Ευρωπαϊκά Θέματα		Total	
	Όχι	Ναι		
Φιλελεύθερος	Count	168	5	173
	%	39.7%	20.0%	38.6%
Σημερινή	Count	85	5	90
	%	20.1%	20.0%	20.1%
Χαραυγή	Count	170	15	185
	%	40.2%	60.0%	41.3%
Total	Count	423	25	448
	%	100.0%	100.0%	100.0%

Πίνακας 11: Σχέση εφημερίδας με το θέμα ευρωπαϊκά θέματα.

Βλέποντας τον πιο πάνω πίνακα εντύπωση προκαλεί το μεγάλο ποσοστό της αναφοράς των ευρωπαϊκών θεμάτων από την εφημερίδα «Χαραυγή» σε σχέση με τις άλλες δύο εφημερίδες. Ποσοστό που αγγίζει το 60% σε αντίθεση με τις άλλες εφημερίδες που αναφέρονται μόλις 20% στο θέμα αυτό.

Όνομα εφημερίδας – Εδαφικό

Όνομα εφημερίδας	Εδαφικό		Total	
	Όχι	Ναι		
Φιλελεύθερος	Count	164	9	173
	%	38.9%	34.6%	38.6%
Σημερινή	Count	85	5	90
	%	20.1%	19.2%	20.1%
Χαραυγή	Count	173	12	185
	%	41.0%	46.2%	41.3%
Total	Count	422	26	448
	%	100.0%	100.0%	100.0%

Πίνακας 12: Σχέση εφημερίδας με το θέμα εδαφικό.

Βλέποντας τον πιο πάνω πίνακα, ο οποίος αναφέρεται στο θέμα του εδαφικού, για ακόμη μια φορά η εφημερίδα «Χαραυγή» κάνει την μεγαλύτερη αναφορά, με ποσοστό 46%. Η εφημερίδα «Φιλελεύθερος» και «Σημερινή» αναφέρονται σε ποσοστό 35% και 19% αντίστοιχα.

Όνομα εφημερίδας – Οικονομία

Όνομα εφημερίδας	Οικονομία		Total	
	Όχι	Ναι		
Φιλελεύθερος	Count	160	13	173
	%	38.3%	43.3%	38.6%
Σημερινή	Count	84	6	90
	%	20.1%	20.0%	20.1%
Χαραυγή	Count	174	11	185
	%	41.6%	36.7%	41.3%
Total	Count	418	30	448
	%	100.0%	100.0%	100.0%

Πίνακας 13: Σχέση εφημερίδας με το θέμα οικονομία.

Στο θέμα της οικονομίας ο πιο πάνω πίνακας, μας δείχνει ότι η εφημερίδα «Φιλελεύθερος», με ποσοστό 43% κάνει την περισσότερη αναφορά σε σχέση με τις άλλες δύο εφημερίδες. Η δεύτερη και η τρίτη σε σειρά εφημερίδες έχουν διαφορά 17%. Βλέπουμε και πάλι την εφημερίδα «Σημερινή» να έχει τα λιγότερα άρθρα σε σχέση με τις υπόλοιπες.

Όνομα εφημερίδας – Διχοτόμηση

Όνομα εφημερίδας	Διχοτόμηση		Total	
	Όχι	Ναι		
Φιλελεύθερος	Count	172	1	173
	%	39.4%	9.1%	38.6%
Σημερινή	Count	89	1	90
	%	20.4%	9.1%	20.1%
Χαραυγή	Count	176	9	185
	%	40.3%	81.8%	41.3%
Total	Count	437	11	448
	%	100.0%	100.0%	100.0%

Πίνακας 14: Σχέση εφημερίδας με το θέμα διχοτόμησης.

Όσο αφορά το θέμα διχοτόμησης, ο πιο πάνω πίνακας μας δείχνει το εντυπωσιακό αποτέλεσμα στην αναφορά του θέματος από την εφημερίδα «Χαραυγή», με ποσοστό 82%. Η εφημερίδα «Σημερινή» και «Φιλελεύθερος» κάνουν αναφορά στο θέμα αυτό μόλις 9%. Είναι γνωστό στο κοινό ότι το κόμμα της αριστεράς με εκφραστικό όργανο την εφημερίδα «Χαραυγή» ότι είναι εναντίον της διχοτόμησης. Τις περισσότερες φορές αναγκάζεται να υπερασπιστή την διζωνικότητα με προβολή των αρνητικών στοιχείων της διχοτόμησης.

Όνομα εφημερίδας – Διζωνικότητα

Όνομα εφημερίδας	Διζωνικότητα		Total	
	Όχι	Ναι		
Φιλελεύθερος	Count	167	6	173
	%	38.6%	40.0%	38.6%
Σημερινή	Count	89	1	90
	%	20.6%	6.7%	20.1%
Χαραυγή	Count	177	8	185
	%	40.9%	53.3%	41.3%
Total	Count	433	15	448
	%	100.0%	100.0%	100.0%

Πίνακας 15: Σχέση εφημερίδας με το θέμα διζωνικότητας.

Συνδέοντας των πιο πάνω πίνακα με αυτό βλέπουμε ότι η εφημερίδα «Χαραυγή» στηρίζει το θέμα της διζωνικότητας με ποσοστό 53% σε αντίθεση με την εφημερίδα «Σημερινή» όπου έχει το μικρό ποσοστό 7%. Η εφημερίδα «Φιλελεύθερος» έρχεται δεύτερη με ποσοστό 40%.

Θεματολογία – Συναντήσεις Προέδρου

Όνομα εφημερίδας – Συναντήσεις Χριστόφια- Ταλάτ

Όνομα εφημερίδας	Συναντήσεις Χριστόφια – Ταλάτ		Total	
	Όχι	Ναι		
Φιλελεύθερος	Count	115	58	173
	%	36.7%	43.0%	38.6%
Σημερινή	Count	51	39	90
	%	16.3%	28.9%	20.1%
Χαραυγή	Count	147	38	185
	%	47.0%	28.1%	41.3%
Total	Count	313	135	448
	%	100.0%	100.0%	100.0%

Πίνακας 16.1: Σχέση εφημερίδας με το θέμα συναντήσεις Χριστόφια -Ταλάτ.

Όσο αφορά τις συναντήσεις του Προέδρου Δημήτρη Χριστόφια με τον ηγέτη Μεχμέτ Αλί Ταλάτ, η εφημερίδα «Φιλελεύθερος» αναφέρεται με ποσοστό 43% και για πρώτη φορά έχουμε σε δεύτερη θέση την εφημερίδα «Σημερινή», με ποσοστό 29%. Τρίτη σε σειρά εφημερίδα με μικρή διαφορά από την δεύτερη, είναι η «Χαραυγή», με ποσοστό 28%.

Όνομα εφημερίδας – Συναντήσεις Χριστόφια – Έργολου				
Όνομα εφημερίδας	Συναντήσεις Χριστόφια- Έργολου		Total	
	Όχι	Ναι		
Φιλελεύθερος	Count	134	39	173
	%	36.9%	45.9%	38.6%
Σημερινή	Count	72	18	90
	%	19.8%	21.2%	20.1%
Χαραυγή	Count	157	28	185
	%	43.3%	32.9%	41.3%
Total	Count	363	85	448
	%	100.0%	100.0%	100.0%

Πίνακας 16.2: Σχέση εφημερίδας με το θέμα συναντήσεις Χριστόφια -Έργολου.

Ενώ όσο αφορά τις συναντήσεις του προέδρου Δημήτρη Χριστόφια με τον ηγέτη Ντερβίς Έροβλού, η εφημερίδα «Φιλελεύθερος», με ποσοστό 46% βρίσκεται πάλι στην πρώτη θέση. Σε αντίθεση με τον πιο πάνω πίνακα έχουμε στη δεύτερη θέση την εφημερίδα «Χαραυγή» με ποσοστό 33%, ενώ η «Σημερινή» με ποσοστό μόλις 21%.

Όνομα εφημερίδα – Συναντήσεις Χριστόφια – Ελλάδα

Όνομα εφημερίδας	Συναντήσεις Χριστόφια – Ελλάδα		Total	
	Όχι	Ναι		
Φιλελεύθερος	Count	168	5	173
	%	39.6%	20.8%	38.6%
Σημερινή	Count	87	3	90
	%	20.5%	12.5%	20.1%
Χαραυγή	Count	169	16	185
	%	39.9%	66.7%	41.3%
Total	Count	424	24	448
	%	100.0%	100.0%	100.0%

Πίνακας 17: Σχέση εφημερίδας με το θέμα συναντήσεις Χριστόφια – Ελλάδα.

Στις συναντήσεις του προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατία με την Ελλάδα έχουμε την μεγαλύτερη αναφορά από την εφημερίδα «Χαραυγή» και την λιγότερη από την εφημερίδα «Σημερινή». Μην ξεχνάτε ότι αυτές οι συναντήσεις έχουν ως στόχο την στήριξη της Κύπρου για την επίλυση του Κυπριακού από διάφορες χώρες.

Όνομα εφημερίδας – συναντήσεις Χριστόφια – ΟΗΕ

Όνομα εφημερίδας	Συναντήσεις Χριστόφια – ΟΗΕ		Total	
	Όχι	Ναι		
Φιλελεύθερος	Count	105	68	173
	%	34.9%	46.3%	38.6%
Σημερινή	Count	59	31	90
	%	19.6%	21.1%	20.1%
Χαραυγή	Count	137	48	185
	%	45.5%	32.7%	41.3%
Total	Count	301	147	448
	%	100.0%	100.0%	100.0%

Πίνακας 18: Σχέση εφημερίδας με το θέμα συναντήσεις Χριστόφια - ΟΗΕ.

Σύμφωνα με τον πιο πάνω πίνακα η περισσότερη αναφορά όσο αφορά το θέμα των συναντήσεων του προέδρου μας με το ΟΗΕ, έγινε από την εφημερίδα «Φιλελεύθερος» με ποσοστό 46% και την λιγότερη από την εφημερίδα «Σημερινή». Για ακόμη μια φορά η εφημερίδα που έχει ως ιδεολογία της να τείνει προς την δεξιά βρίσκεται στην τρίτη θέση.

Συναντήσεις Χριστόφια – ΗΠΑ

Όνομα εφημερίδας	Συναντήσεις Χριστόφια – ΗΠΑ		Total	
	Όχι	Ναι		
Φιλελεύθερος	Count	172	1	173
	%	39.0%	14.3%	38.6%
Σημερινή	Count	85	5	90
	%	19.3%	71.4%	20.1%
Χαραυγή	Count	184	1	185
	%	41.7%	14.3%	41.3%
Total	Count	441	7	448
	%	100.0%	100.0%	100.0%

Πίνακας 19: Σχέση εφημερίδας με το περιεχόμενο θέμα Χριστόφια - ΗΠΑ.

Ενδιαφέρον προκαλεί ο πίνακας με θέμα τις συναντήσεις του προέδρου μας με την ΗΠΑ έχοντας ως πρώτη εφημερίδα με την μεγαλύτερη αναφορά την «Σημερινή», με ποσοστό 71%. Ενώ στην δεύτερη και τρίτη θέση με το ίδιο ποσοστό 14% βρίσκεται ο «Φιλελεύθερος» και η «Χαραυγή». Το γεγονός ότι έχουμε την εφημερίδα «Σημερινή» να έχει τα περισσότερα άρθρα, ίσως να είναι τυχαίο. Ο λόγος είναι ότι δεν έχει παρατηρηθεί και σε άλλες περιπτώσεις να είναι πρώτη με αποτέλεσμα να μην μπορώ να το γενικεύσω.

Όνομα εφημερίδας – Συναντήσεις Χριστόφια – Ευρωβουλή

Όνομα εφημερίδας	Συναντήσεις Χριστόφια – Ευρωβουλής		Total	
	Όχι	Ναι		
Φιλελεύθερος	Count	168	5	173
	%	38.1%	71.4%	38.6%
Σημερινή	Count	90	0	90
	%	20.4%	.0%	20.1%
Χαραυγή	Count	183	2	185
	%	41.5%	28.6%	41.3%
Total	Count	441	7	448
	%	100.0%	100.0%	100.0%

Πίνακας 20: Σχέση εφημερίδας με το θέμα συναντήσεις Χριστόφια - Ευρωβουλή.

Με θέμα τις συναντήσεις του προέδρου μας και την Ευρωβουλής έχει σχέση ο πιο πάνω πίνακας. Στο θέμα αυτό την περισσότερη αναφορά την κάνει η εφημερίδα «Φιλελεύθερος», με ποσοστό 71% ενώ η εφημερίδα «Χαραυγή» με ποσοστό 29%. Εντυπωσιακό είναι το αποτέλεσμα της εφημερίδα «Σημερινή» που είναι 0%, καμία αναφορά.

Όνομα εφημερίδας – Συναντήσεις Χριστόφια – Ε.Ε				
Όνομα εφημερίδας		Συναντήσεις Χριστόφια-Ε.Ε		Total
		Όχι	Ναι	
Φιλελεύθερος	Count	167	6	173
	%	39.6%	23.1%	38.6%
Σημερινή	Count	89	1	90
	%	21.1%	3.8%	20.1%
Χαραυγή	Count	166	19	185
	%	39.3%	73.1%	41.3%
Total	Count	422	26	448
	%	100.0%	100.0%	100.0%

Πίνακας 21: Σχέση εφημερίδας με το θέμα συναντήσεις Χριστόφια – Ε.Ε.

Στον πιο πάνω πίνακα βλέπουμε την εφημερίδα «Χαραυγή» να έχει το υψηλότερο ποσοστό όσο αφορά τις συναντήσεις του προέδρου μας με την Ε.Ε, να αγγίζει το 73%. Ενώ η εφημερίδα «Φιλελεύθερος» αναφέρεται με ποσοστό 23% και η εφημερίδα «Σημερινή» μόλις 4%.

Όνομα εφημερίδας – Συναντήσεις Χριστόφια – Ρωσία

Όνομα εφημερίδας	Συναντήσεις Χριστόφια – Ρωσία		Total	
	Όχι	Ναι		
Φιλελεύθερος	Count	169	4	173
	%	39.3%	22.2%	38.6%
Σημερινή	Count	87	3	90
	%	20.2%	16.7%	20.1%
Χαραυγή	Count	174	11	185
	%	40.5%	61.1%	41.3%
Total	Count	430	18	448
	%	100.0%	100.0%	100.0%

Πίνακας 22: Σχέση εφημερίδας με το θέμα συναντήσεις Χριστόφια - Ρωσία.

Σε ακόμη μια συνάντηση αναφέρεται ο πιο πάνω πίνακας μεταξύ του πρόεδρου μας και την Ρωσίας. Για ακόμη μια φορά η εφημερίδα «Χαραυγή» έχει το μεγαλύτερο ποσοστό 61% ενώ ο «Φιλελεύθερος» 22%. Και πάλι η εφημερίδα «Σημερινή» έχει το μικρότερο ποσοστό 17%.

Όνομα εφημερίδας – Σχόλια από T/K εφημερίδες

Όνομα εφημερίδας	Σχόλια από T/K εφημερίδες		Total	
	Όχι	Ναι		
Φιλελεύθερος	Count	163	10	173
	%	38.9%	34.5%	38.6%
Σημερινή	Count	79	11	90
	%	18.9%	37.9%	20.1%
Χαραυγή	Count	177	8	185
	%	42.2%	27.6%	41.3%
Total	Count	419	29	448
	%	100.0%	100.0%	100.0%

Πίνακας 23: Σχέση εφημερίδας με την χρήση σχολίων από τουρκοκυπριακές εφημερίδες.

Έχοντας τα αποτελέσματα από τον πιο πάνω πίνακα βλέπουμε ότι η εφημερίδα «Σημερινή» χρησιμοποιεί τα περισσότερα σχόλια από τις T/K εφημερίδες σε αντίθεση με την εφημερίδα «Χαραυγή» που έχει τα λιγότερα, με ποσοστά 35% και 28% αντίστοιχα. Με την χρήση σχολίων από την T/K μπορούμε να καταλάβουμε τι κλίμα επικρατεί στην άλλη πλευρά και απ' ότι γνωρίζουμε όχι και το καλύτερο.

Όνομα εφημερίδας – Κριτική στο Χριστόφια

Όνομα εφημερίδας	Κριτική στο Χριστόφια		Total	
	Όχι	Ναι		
Φιλελεύθερος	Count	154	18	172
	%	38.3%	40.0%	38.5%
Σημερινή	Count	82	8	90
	%	20.4%	17.8%	20.1%
Χαραυγή	Count	166	19	185
	%	41.3%	42.2%	41.4%
Total	Count	402	45	447
	%	100.0%	100.0%	100.0%

Πίνακας 24: Σχέση εφημερίδας με την κριτική απέναντι στον Χριστόφια, κυρίως από εκπροσώπους κομμάτων .

Όσο αφορά την κριτική που ασκείται από τους διάφορους εκπροσώπους των κομμάτων στον πιο πάνω πίνακα μπορούμε να δούμε ότι η εφημερίδα με τα περισσότερα άρθρα κριτικής τα έχει η «Χαραυγή», με ποσοστό 42%. Με μικρή διαφορά έχουμε τον «Φιλελεύθερο» δεύτερο, με ποσοστό 40% και τέλος την «Σημερινή» με ποσοστό 18%. Στην περίπτωση αυτή δεν μπορούμε να δούμε ακριβώς ποιος πολιτικός μίλησε και πού μίλησε. Σε γενικές γραμμές οι εφημερίδες χρησιμοποιούν λόγια από πολιτικούς που εκφράζουν την δική τους ιδεολογία.

Όνομα εφημερίδας – Επαφές Χριστόφια με Τρίτες χώρες				
Όνομα εφημερίδας	Επαφές Χριστόφια με Τρίτες χώρες		Total	
	Όχι	Ναι		
Φιλελεύθερος	Count	170	3	173
	%	39.2%	21.4%	38.6%
Σημερινή	Count	90	0	90
	%	20.7%	.0%	20.1%
Χαραυγή	Count	174	11	185
	%	40.1%	78.6%	41.3%
Total	Count	434	14	448
	%	100.0%	100.0%	100.0%

Πίνακας 25: Σχέση εφημερίδας με το θέμα συναντήσεις Χριστόφια – με Τρίτες χώρες.

Σύμφωνα με τον πιο πάνω πίνακα έχουμε την εφημερίδα με την εκτενέστερη αναφορά στις συναντήσεις του Προέδρου Δημήτρη Χριστόφια, που είναι η «Χαραυγή» με ποσοστό 79%. Με μεγάλη διαφορά η δεύτερη είναι ο «Φιλελεύθερος», με ποσοστό 21% και το εντυπωσιακό 0% από την «Σημερινή». Κάθε συνάντηση του προέδρου μας είναι σημαντική έστω και αν είναι με Τρίτες χώρες.

Όνομα εφημερίδας – Είδος δημοσιογραφικού κειμένου

Όνομα εφημερίδας	Είδος δημοσιογραφικού κειμένου				Total	
	Ρεπορτάζ	Άποψη	Συνεντεύξεις	Άλλο		
Φιλελεύθερος	Count	152	21	0	0	173
	%	37.7%	63.6%	.0%	.0%	38.6%
Σημερινή	Count	85	2	3	0	90
	%	21.1%	6.1%	27.3%	.0%	20.1%
Χαραυγή	Count	166	10	8	1	185
	%	41.2%	30.3%	72.7%	100.0%	41.3%
Total	Count	403	33	11	1	448
	%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Πίνακας 26: Σχέση όνομα εφημερίδας με το είδος του δημοσιογραφικού κειμένου.

Έχοντας τα πιο πάνω αποτελέσματα του πίνακα, καταλαβαίνουμε ότι και οι τρεις εφημερίδες παρουσιάζουν τα άρθρα τους περισσότερο σε ρεπορτάζ. Η εφημερίδα «Φιλελεύθερος» σε σχέση με τις άλλες δυο εφημερίδες έχει τα περισσότερα άρθρα στη κατηγορία άποψη με ποσοστό 64%. Από την άλλη έχουμε την εφημερίδα «Χαραυγή» να έχει τις περισσότερες συνεντεύξεις με ποσοστό 73%. Ίσως τα ρεπορτάζ να είναι ο πιο εύκολος και πρακτικός τρόπος που να μπορεί ο κάθε δημοσιογράφος να μας παρουσιάσει το θέμα αναλυτικά και άμεσα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στο κεφάλαιο αυτό θα αναφερθούν τα συμπεράσματα της έρευνας τα οποία προέρχονται από τα αποτελέσματα των άνωθεν πινάκων. Τα αποτελέσματα και οι πίνακες έχουν προκύψει με την μεθοδολογία, στατιστική ανάλυση και τη χρήση του λογισμικού στατιστικής ανάλυσης SPSS. Ως γενικό συμπέρασμα έχουμε ότι τα περισσότερα άρθρα που αφορούν τις εντατικές συνομιλίες του προέδρου Χριστόφια με πολιτικούς από το εξωτερικό περιέχονταν στην εφημερίδα της αριστεράς «Χαραυγή» και με μικρή όμως διαφορά από τον «Φιλελεύθερο».

Εντυπωσιακές είναι οι διαφορές που εντοπίστηκαν στο τρόπο που η κάθε εφημερίδα κάλυψε τις εντατικές συνομιλίες των δυο ηγετών. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα και τους πίνακες είδαμε ότι την μεγαλύτερη κάλυψη στο θέμα αυτό, την έκανε το εκφραστικό μέσο του κόμματος, ΑΚΕΛ, η εφημερίδα «Χαραυγή», με ποσοστό 41%. Σημαντικό είναι να αναφέρουμε ξανά ότι το κυβερνούν κόμμα στο νησί μας είναι το ΑΚΕΛ. Έχοντας αυτό το δεδομένο, εξίσου σημαντικό είναι ότι η αντίθετη ιδεολογικά εφημερίδα, που βρίσκεται στη αντιπολίτευση, η «Σημερινή», έχει τα λιγότερα άρθρα 20%. Επίσης το ίδιο συμπέρασμα υπάρχει και στα πρωτοσέλιδα, η εφημερίδα «Χαραυγή» με διαφορά έχει τα περισσότερα πρωτοσέλιδα άρθρα και οι άλλες δύο ελάχιστα πρωτοσέλιδα άρθρα. Ακόμη ως προς την έκταση και οι τρεις εφημερίδες προτιμάνε να χρησιμοποιούν μεγάλα άρθρα, έτσι ώστε να τονίζεται αυτό που λένε, με την διαφορά ότι η «Χαραυγή» κάνει χρήση και στα πολύ μεγάλα άρθρα για περισσότερη έμφαση του θέματος.

Βλέπουμε από τα ποσοστά πώς η κάθε εφημερίδα στηρίζει τις προσπάθειες του προέδρου Χριστόφια, και ποιος δίνει την περισσότερη έμφαση στα κείμενα τους. Η ιδεολογία της κάθε εφημερίδας επηρεάζει άμεσα τον τρόπο γραφής του άρθρου, έχοντας τα περισσότερα αρνητικά άρθρα από την «Σημερινή» και τα περισσότερα θετικά άρθρα από την «Χαραυγή». Ακόμη επηρεάζει και την εμφάνιση των πρωτοσέλιδων άρθρων, δηλαδή τα σημαντικότερα θέματα της ημερήσιας θεματολογίας, της εφημερίδας. Η εφημερίδα «Φιλελεύθερος» παρόλο που είναι ουδέτερη προσφέρει στο αναγνωστικό κοινό μια πλήρη κάλυψη του θέματος, έχοντας μεγάλα ποσοστά, και τις περισσότερες φορές ουδέτερη στάση.

Επίσης σύμφωνα με τα αποτελέσματα και τους πίνακες είδαμε ότι, η εφημερίδα «Σημερινή», τις περισσότερες φορές έκανε ελάχιστη αναφορά ή και καθόλου σε συναντήσεις των δυο ηγετών και των προσπαθειών που καταβάλλονται. Το αναγνωστικό κοινό περιμένει από μια εφημερίδα να του αναφέρει όλα τα επίκαιρα θέματα όχι να του κρύβουν πράγματα. Αυτό επηρεάζεται άμεσα με τι θεωρεί κάθε εφημερίδα σημαντικό. Για παράδειγμα οι συναντήσεις του προέδρου μας με

τρίτες χώρες για την στήριξη τους στη λύση του κυπριακού τα αποτελέσματα ήταν εντυπωσιακά. Η εφημερίδα «Σημερινή» το ποσοστό της ήταν 0%, δεν ενημερώνει καθόλου το κοινό της για αυτές τις προσπάθειες, ενώ ο «Φιλελεύθερος» τον ενημερώνει με το ποσοστό 21%. Η διαφορά είναι τεράστια με την «Χαραυγή» που το ποσοστό της αγγίζει το 80%.

Ακόμη είδαμε ότι ένα μήνα πριν την έναρξη των εντατικών συνομιλιών και ένα μήνα μετά την λήξη των εντατικών συνομιλιών, έχουμε τις περισσότερες φορές την εφημερίδα «Χαραυγή» να έχει τα μεγαλύτερα ποσοστά άρθρων και να συνεχίζει την ενημέρωση του κυπριακού στο αναγνωστικό κοινό. Εντυπωσιακά ήταν τα μικρά ποσοστά που κατέχει η εφημερίδα «Σημερινή», προσφέροντας ελάχιστη ενημέρωση του πριν και του μετά στο κοινό. Κατά την διάρκεια των εντατικών συνομιλιών και οι τρεις εφημερίδες κυμαίνοντας στα ίδια μεγάλα ποσοστά άρθρων. Επίσης, όταν είχαμε τον δεύτερο γύρο των συναντήσεων μεταξύ των δυο ηγετών, βλέπουμε την «Χαραυγή» να μπαίνει δυναμικά στην ενημέρωση, ένα μήνα πριν την έναρξή, έχοντας τα περισσότερα άρθρα. Αυτό ίσως να οφείλεται στην σκληρή αντιπολίτευση που δέχεται το τελευταίο καιρό ο πρόεδρος Χριστόφιας με αποτέλεσμα να πεισμώνει και να ενημερώνει το κοινό για κάθε του βήμα.

Τέλος οι συναντήσεις μεταξύ των ηγετών Δημήτρη Χριστόφια και Μεχμέτ Αλί Ταλάτ σε σχέση με τις συναντήσεις με τον Ντερβίς Έρογλου ήταν ξεκάθαρο το αποτέλεσμα. Οι προσπάθειες και τα αποτελέσματα των συναντήσεων με τον Μεχμέτ Αλί Ταλάτ ήταν περισσότερα θετικά σε αντίθεση με τον Ντερβίς Έρογλου. Αυτό μας λέει ότι από την ελληνοκυπριακή κοινότητα πρέπει να καταβάλει μεγαλύτερη προσπάθεια για επίτευξη του στόχου, μια δίκαιη λύση.

Τέλος είδαμε ότι οι διαφορές στο τρόπο κάλυψης του θέματος είναι αρκετές και επηρεάζεται άμεσα η κάθε εφημερίδα από την ιδεολογία της. Αναπόφευκτο είναι η ατζέντα της κάθε εφημερίδας να διαφέρει από τις άλλες.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

- Γιαλλουρίδης, Χ. (2001). *Η Ελληνο – Τουρκική σύγκρουση από την Κύπρο έως τα Ίμια τους S300 και το Ελσίνκι 1955-2000*. Αθήνα: Ι. Σιδερης.
- Ψύλλα, Μ. (2010). *Μεθοδολογία της ανάλυσης ενός γεγονότος από τον έντυπο λόγο*. 464. Αθήνα: Διδοτού.
- Doudaki, V. Representations of Disease and Threat: The Case of Swine Flu in Greece and in Cyprus. p. 1-10.
- James W. Dearing, Everett M. Rogers. (2005). *Ορίζοντας τα θέματα. Τα ΜΜΕ, οι πολιτικοί και το κοινό*.
- Negrine, R. & Kejanlioglu, B. & Aissaoui, R. & Papathanassopoulos, S. 2008. *Countries Covered Turkey's Bid for Accession in 2004 Turkey and the European Union: An Analysis of How the Press in Four*. Ed. European Journal of Communication 2008, 23 (1), Los Angeles: PAGE. p. 47-68.
- Dogan, L. 2006. State-Biased Reflection of Greece-Related Issues in Turkish Newspapers: From Being “The Other” to “We”. Ed. GMJ: Mediterranean Edition 1(2) Fall 2006, p.19-24.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

4.2 Σύστημα Κωδικοποίησης

1. Όνομα Εφημερίδας:
  - a. 1: Φιλελεύθερος
  - b. 2: Σημερινή
  - c. 3: Χαραυγή
2. Ιδεολογία:
  - a. 1: Δεξιά
  - b. 2: Ουδέτερη
  - c. 3: Αριστερή
3. Ημερομηνία:
  - a. 1/12/2009
  - b. 2/12/2009
  - c. 3/12/2009
  - d. ....
  - e. ....
  - f. 31/10/2010
4. Τίτλος
5. Πρώτη Σελίδα:
  - a. 0: Όχι
  - b. 1: Ναι
6. Σελίδα:
  - a. 1

-
- b. ...
- c. ...
- d. 80
7. Έκταση:
- a. 1: Μικρό
- b. 2: Μεσαίο
- c. 3: Μεγάλο
- d. 4: Πολύ Μεγάλο
8. Είδος Κειμένου
- a. 1: Ρεπορτάζ
- b. 3: Άποψη
- c. 4: Συνέντευξη
- d. 6: Άλλο
9. Εξελίξεις των προέδρων
- a. 1: Θετικές
- b. 2: Αρνητικές
- c. 3: Στάσιμες
10. Χαρακτήρα δημοσιεύματος
- a. 1: Θετικό
- b. 2: Αρνητικό
- c. 3: Ουδέτερο
- Θεματολογία:
11. Το άνοιγμα του οδοφράγματος Λιμνίτη
- a. 0: Όχι
- b. 1: Ναι
12. Διακυβέρνηση
- a. 0: Όχι

-
- b. 1: Ναι
13. Περιουσιακό
- a. 0: Όχι
- b. 1: Ναι
14. Έποικοι
- a. 0: Όχι
- b. 1: Ναι
15. Ευρωπαϊκά Θέματα
- a. 0: Όχι
- b. 1: Ναι
16. Εδαφικό
- a. 0: Όχι
- b. 1: Ναι
17. Οικονομία
- a. 0: Όχι
- b. 1: Ναι
18. Διχοτόμηση
- a. 0: Όχι
- b. 1: Ναι
19. Διζωνικότητα
- a. 0: Όχι
- b. 1: Ναι

Θεματολογία - Επαφές Προέδρου:

20. Χριστόφιας – Έργολου
- a. 0: Όχι
- b. 1: Ναι
21. Χριστόφιας – Αθήνα
- a. 0: Όχι
- b. 1: Ναι

-
22. Χριστόφιας - ΟΗΕ
a. 0: Όχι
b. 1: Ναι
23. Χριστόφιας – ΗΠΑ
a. 0: Όχι
b. 1: Ναι
24. Χριστόφιας – Ταλάτ
a. 0: Όχι
b. 1: Ναι
25. Χριστόφιας – Ευρωβουλή
a. 0: Όχι
b. 1: Ναι
26. Χριστόφιας – Ε.Ε
a. 0: Όχι
b. 1: Ναι
27. Χριστόφιας – Ρωσία
a. 0: Όχι
b. 1: Ναι
28. Επαφές με 3 χώρες
a. 0: Όχι
b. 1: Ναι
29. Κριτική στο Χριστόφια
a. 0: Όχι
b. 1: Ναι
30. Σχόλια
a. 0: Όχι
b. 1: Ναι
31. Άλλο
a. 0: Όχι

b. 1: Να